

amicissimum habuere Cassandrum, qui Demetrium Phalereum Theophrasti discipulum urbi praeponit, optime reip. consulentem, Demosthene ac Lyfia interfectis. Post hæc Romani successere rebus Atheniensium per C. Flaminium Imp. post uictum in Macedonia Philippum: eos tamen proprijs uti legibus permisere: uerum Mithridates rex Ponti rebus tunc auctus, cum illis etiam dominaretur, quos uoluit tyrannos apud eos constituit: è quibus Aristonem qui ciuitatem lacerabat, Sulla tunc uictor contra Mithridatē Pyreo incenso per obfidionem expugnatū supplicio adfecit, urbi uero pepercit. Perseuerauerunt deinde Athenienses magno in honore apud Roma. quibus iam dudū leges XII. tab. dederāt. Studiū quoque sapientiae doctrinarumque omnium Latiae iuuetuti praeberunt. Eorum res claras plurimi scriptores literis mandauerunt: inter quos Aristides encomio nobili quod exstat. Atticā Amurathes Turca patrū nostrorū memoria primus inuasit, praeter Athenas ipsas. Hæ quoque amissæ expulso duce ex Acciaolorū genere, de quibus alibi narraui. Athenas Isocrates orator, ut ait Aelianus, comparabat meretrici, quæ forma quoscūque uel nobiles ad eius congressum primo trahit, ad comorandū uero nequaquam. Sic quoque Athenæ aduenā adlectabāt: Ciues & incolae minime ob primorū inuidiā & æmulationē. Athenienses Philippus Macedo Hermis comparabat, qui praeter os uirile nihil haberet: sic illis eloquentiam superesse tantū & audaciā. Athenis in monte contra Palladis arcē ad Aram Tranini hæc adhuc legitur inscriptio. αἱ δὲ εἰς Ἀθῆνας ὁμήσεως πόλις, αἱ δὲ εἰς Ἀθῆνας ὁμήσεως πόλις. Legit & Festi Rufi memoria proconsulis Græciæ, ad columnā in arce Athenarū ante Palladis templū. τῶ λαμ προτάτω ἀνδραπάτω φιλῆ δαδός ρόφω φαίσιω Ἐρεοπαγείτη, ἡ δὲ ἀρεοπάγος ἑστὴ τῶ τριακοσίω, Ἐὶ δὲ δῆμος ὁ ἀθηναίων, εὐνοίας Ἐεργασίας ἕνεκα. id est: Splendidiss. Procos. Græciæ Rufe Festo, & Arcopagita, Areo pagi Senatus trecetorū, & populus Atheniē. beneuolentiæ ac beneficentiæ gratia.

Cassander.
Romani per
C. Flaminium.
Mithridates.
Aristo tyrannus.
Sulla

R. VOLATERRANI COMMENTARIORVM
VRBANORVM LIB. IX.
PELOPONNESVS.

PELOPONNESVS inter Ionium & Aegæum pelagus constituta plura nomina ex colonis accepit diuersis. Nam prius Apia ab Apeo Phoronei filio, de quo in Arcadia postea dicā, à Pelasgis deinde Pelasgia: mox Argos ab Argiuis: postremo Peloponnesus à Pelope dicta est. Nam hæc ut reliquus Græciæ tractus à Barbaris quondā tenebatur, ut Hecataeus & Milesius Straboni sunt autores: cum & Pelops ipse ex Phrygia uenerit, Danaus ex Aegypto: dein Dryopes & Caucones & Pelasgi & Leleges terras omnes intra atque extra Isthmon occupauere.

Peloponnesus.

Atticum agrū Thraces cum Eumolpo ueniētes tenuere, Daulidē uero Tereus, Cadmeam aduecti cum Cadmo Phœnices: Bœotiam ipsam Aones & Hyantes. Præterea sunt argumento nomina ipsa barbara: ut Cecrops, Codrus, Cotys, Drymas, qui Græcis imperauerunt. Describitur Straboni forma platani folio similis: circuitu Plin. D. L. XIII. pass. mil. In eo regiones VIII. Corinthia, Sicyonia, Argia, Laconica, Messenia, Pisea seu Elidis, Achaia, Arcadia. Montes uero LXXVI. Maria tot ferè quot sinus ac Chersonnesi panduntur. Quare à Pindaro πολύγναμπος πελοπόννησος, id est, sinuosa appellatur: sed & arx Helladis quōdam dicta, & Isthmo cōiūgeretur Helladi. Hellas enim in Isthmi angustijs incipit, Atticāque cōprehendit: quo sanè nomine omnis olim Græcia uocabatur. Græcia deinde à rege Græco uocari coepta Plinio. Pausanias scribit quod apud Isthmū Isthmia celebratur, ubi theatrū & stadiū erat albo lapide, & Neptuni templū nobile cum sylua pinuū quibus coronabatur Athleta. Neptunū em Corinthij solū existimāt unā cū sole circūagere mūdū. Est & alter Isthmos Cardiacus in Thracia, de quo supra dixi: uterque sanè Hexamiliū hodie ex loci distātia nominatur. Hūc muro frustra quidā cinxere Impatores Cōstantinopolitani postquam Turcæ in Græciā ingredi sunt ausi. Hūc & olim pfodere plures infesto semp̄ omine tētauerunt. Demetrius primo rex: Julius Cæsar, Caius, & Nero principes: postremo Adriani tēpore Herodes Attic⁹ nō tam tētauit quā frustra excogitauit, ut in eius uita cōmemorauit. Amurathes Turca hūc tādē cepit subacta Thessalonica, Bœotia, & Attica, dedētibus se Peloponnesiacis. Nostra uero memoria filij ei⁹ Mahumetes omni Peloponneso præter pauca oppida potit⁹ est, eiecto Thoma Paleologo: quem cum

Isthmos
Cardiacus
Hexamiliū

quem cum filijs ac capite diui Andreae ex hostibus creptis Romam ad Pium confugiētem uidi-
dimus. Nunc uero infelicius à Pazaithe filio Mahumetis quod in ea reliquum expugnatū
cōspicimus. **CORINTHIORVM** regio post Isthmum primo occurrit: ubi Corinthus ci-
uitas quae & Ephyra dicebatur & Acrocorinthus & Heliopolis ob soli siccitatē. Huc omnis
Graciae deliciae cōuenerant, ut in locū ad effœminandos animos ob mulierū elegantia parat-
tissimum. Hic ut ait Strabo lib. viij. Veneris templum fuerat: ubi mille circiter nobilia scorta
parata se prostrare uenientibus hospitibus: inter quae ab autoribus nominantur Laïs, Cyre-
ne, Leana, Sinope, Pyrrhine, Sicione: ex quo prouerbium *κορινθιάζειν*, id est, lasciuire. Et illud
quoque, *οὐ πωτὸς ἀνδρὸς εἰς κόρινθον ἐσθ' ὁ πλάξ*, non cuiusuis est adire Corinthum. Præterea res
ob præstantiā Corinthiū, & columna Corinthia forma & mēsurā lōge diuersa. Duplici erat
prouentu munita: quapropter diuitem uocat eam Homerus ob mercatorū cōcursum. Thu-
cydides etiā emporiū totius Graciae uocat. Philippus Macedo, ut ait Macrobius, tres Grae-
ciae ciuitates Corinthū in Achaia, Chalcidē in Eubœa, & Demetriadē in Thessalia: tres Grae-
ciae cōpedes ob locorum munitionem appellabat. Iuxta est Acrocorinthus, quem *ἑσπέρου*,
id est, Ipeculū uocant, quod in hac Sisyphus louem, Aeginam rapiētem uiderit. Pausanias hos
Corinthi reges dicit fuisse: primū Sisyphū, qui Bellerophontē & Ornythionem suscepit: ex
primo Glaucus qui cum Diomede arma cōmutauit genitus: ex Ornythione autem Phocus
qui Phocidī regionī imperauit, ac Thoas natu minor qui Corinthi: huius posterī successor-
res Damophon, Propodas, Doridas, Hyacinthidas. Sub his duobus fratribus Doreas duce
Alete Corinthi imperiū inuaserūt. Aletis igitur usque quinta generatio usque ad Bacchin regna-
uit, à quo expulsi Bacchidæ item totidē successione durarūt: tandē & ipsi à Cypselo tyrā-
no Phetionis filio eieci fuerunt. Sustulit Corinthū L. Mumius, quod cum Aetolis cōspirans Cri-
tolao duce à Romanis rebellauerat. Restituit eam Augustus missis eò colonis libertini ge-
neris, & in medio foro templo Octauiae cōstituto: autores Pausanias & Strabo. Per eam to-
reumatū uasorūque luxuria Romae introducta, sicuti gemarū Asia deuiecta per L. Scipionē.
Ephyra iuxta Corinthum, cuius meminit Homer. alias in Thessalia diximus: & Thelprotia
Cēchrea in ora sita, ubi portus Cēchreus. Lecheū oppidū item cū portu in ipsa Isthmi angu-
stia. Cremmyō Corinthi uicus ubi Crēmiana sus, mater Erimanthei & Calydonci aprī est,
& in Libya Cromion per o literā Stephano. Afae itē uicus, Genea ciuitas, Incolae Geneatae,
Hinc ex loci felicitate natū puerbiū: *εὐδαίμων ὁ κόρινθος, ἐγὼ δὲ εἶμι γενεάτης*. Felix Corinthus,
at ego sim Geneates, autor idē. Asopus fluuius è Chronio mōte mediā præterfluens Corin-
thi regionē, in sinū labit Corinthiacū. Inter Corinthū & Achaia Sicyonia regio, cui⁹ Sicyō
urbs, dicta etiā Straboni, Mechone quaque & Telchinia, quod Thelchinas habuerit colonos: hanc
iuxta labit Asopus, diuitēque esse puerbiū mōstrat antiquū, *εἶμι μοι τὰ μεταξύ κορινθῶν καὶ σικωνῶν*
Eustath. Pausanias autē regū genealogiam hoc modo enumerat. In hac primū regnauit
Aegialus indigena loci, deinde filius eius Europs & hui⁹ itē Telchin, quod genuit Apin: qui in
Olympiā ueniēs, ante Pelopē, Apia Pelopōnesum appellauit. Huius postea Telexion filius
Aegyriū suscepit patrē Eurymachi, ex quo Leucippus genit⁹, quod Percito nepotī ex Calchine
filia reliquit imperiū: quod usque ad Coracū puenit, quod sine liberis decessit. Ac Epops è Thessa-
lia ueniēs successit: ex quo & Antiopa, Zetus & Amphio geniti. Subiugata hanc regio quaque
ab Arato Achæorū duce. Distat à mari paucis stadijs. Sicyon ciuitas in colle prærupta, oleo
lauroque abundat. Sicyonia calceamēta in delicijs apud hos quod studebāt elegantiæ, ut autor Cic.
in Bruto. Phlius urbs ppe Sicyonē à Phliūte Dionysij filio ut Pausanias, siue *ἄρ το φλέψ*, id
est producere siue procreare fructus, quod sit solo feraci. Lacedæmonij enim Phliunta mensē
eum uocāt, in quo florēt fructus. Hanc Arethyrea prius dicebatur à muliere eiusdē nominis,
ut Ethnographus Stephano est autor. Strabo sic ait: Arethyrea quae nunc Phlissia, ciuitas
Phliūtis inter Sicyonē & Argiā, Celosse quōdā dicta à regiōe sic uocata, qua deleta coloni
tēpore post Phliūta aedificauerūt inde stadijs xxx. remotā. **ACHAIA** Sicyoniae & Eli-
dis mediā duodecim olim urbibus habitabatur, quas Polybius has esse cōmemorat: Patras,
Dymas, Pharē, Tritēan, Laertiā, Aegirā, Pellenen, Burā, Cerauniā, Carymnā, Olenū, Heli-
cē, integras sanē omnes usque ad eius tempora præter duas ultimas, quas solidas terræmotus
absorbuit: eorū nomē gloriāque deficiētibus Macedonibus cepit, locū semper Romanorū, nisi
hilque studebāt nisi suae ac Graciae totius libertati: quare per unū ducē remp. corū administ-
rāt. Ex his fuit Aratus Sicyonius qui annos fere xxx. Achæorū rep. feliciter rexit, nec solū
eis sed

eis sed toti penè Gracia restituendo: floruit autem circa finem primi belli punici. Incipit ab Isthmo ut Plinio placet. Aegialos antea uocata ppter urbes ex ordine in littore dispositas. *Aegialus.*
 At Pausanias ab Aegialo dictam ait primo rege e Thessalia ueniēte, ac patre Achei qui re-
 gioni nomē dedit. A Nerone principe uniuersa libertate donata, quam postea Vespasianus
 eripuit, & ad pristinū uectigal reduxit, ut idē est autor. Aegialus urbs Achaia in medio Si-
 cyonis & Buprasij. Hom. κρωμνάρι τ' αἰγιαλόνα. Dicta autē postremo Ionia q̄ Iones habuerit
 colonos ab Atheniēsis missos. Hoc etiā nomine tota Achaia appellata uti supra dixi. Est
 altera in Ponto Aegialus iuxta Carābum promōtoriū, praterca in Thracia, in Aethiopia.
 Aegira media producta quam Pausanias in v II. dicit Hyperesia prius uocatā, mutasse au- *Aegira que*
 tem nomē ex stratagemate, q̄ Hyperieses aduenientē aduersus Sicyoniorū exercitū formi- *& Hyperesia*
 dātes caprarū greges coegerūt, earūq̄ cornibus igne per noctē adligato ipsas occurrere cō-
 pulerūt, hostesq̄ eo timore & auxiliij specie fugātes, Aegira suā patriā uocauere. Aegira me-
 minit Homerus in catalogo. Aegion ubi dicūt louē à capra educatū fuisse, quam uocat Ara *Aegion*
 tus Oleniā, q̄ Olena siue Olenus huic proxima fuerit, quam iuxta amnis Selinous fluit Ste- *Selinous*
 phano. Aroa quam Pausanias cōmemorat in v II. nomine ab aratro sumpto q̄ frugifera *Aroa*
 sit. Aegas Homerus scribit simul & Helicen. εἰς ἑλικιντ' ἀγὰς δ' ὄψ' ἀνάγασσι. Helice enim urbs *Aegas*
 terramotu corruit, simul & illud nobile Neptuni tēplū in quo Iones solebant Panionicū cele- *Helice*
 brare, ut mōstrat uersus Homericus à me cōuersus, Mugit ante Helices diui bos tractus ad
 aram. Bura. Lycophron. Δίμης τε βραχίονισιρ ἠγεμῶρ σόλθ. Hinc Potheas fuit nobilis pictor, cu- *Bura*
 ius opus Elephas Pergami in muro pictus, ut ait Philo. Dymas supra in Lycophronis uer- *Dymae*
 su memorauit. Olenus. Sophocles in Hippone. ἢ ὠλένης γῆς φορβάδος κομίζομαι. Etymū ducit *Olenus*
 ab Oleno Iouis & Anaxithoæ Danaidis filio, ut Istrus Stephano est autor. Patra urbs mar- *Patrae.*
 tyrio diui Andreae nobilitata, ex quo Pausanias ait, Hadriano permittente Patris heros Iu-
 deus colebatur, quod de ipso Apostolo nō dubiū intelligere uoluisse. Idem sic ait. Hic regna-
 uit Eumelus loci indigena, qui Triptolemū habuit filiū, à quo terra culta Aroa dicta est, &
 ex eius filia nomine Anthya aedificata. Mesatis quoque urbs tertia in medio Anthya &
 Aroa exstructa. Post hac uenit Patreus ex genere Agenoris, qui Patras ciuitatē quam in- *Glaucus*
 coluit nominauit. Per fines huius urbis Glaucus fluuius currit. Patresibus solis Augustus li- *Pellene*
 bertatē restituit, cum prius Achaia tota à L. Mumio, unā cum Corintho subiugata esset.
 Pellene urbs à Pellate, uno ex Titanibus Pausaniae in alto sita mōte L X. à mari stadijs rece-
 dens, apud quam optime fiebant lanae certaminibus praemia proposita ut Strabo, ut etiam
 Aristophanes in Ornisi. Home. οἱ πλοῦσιρ ἐνέμοντο καὶ ὠλενορ, οἱ δὲ πελῆνω. Palenē uero per a li-
 teram Thraciae ciuitatē esse dixi. Flumina Achaiae: Crios à nomine Titani fluit super Pelle- *Crios*
 nen prope Aegyrā urbem, ut Pausanias. Peneus fluuius Elidē ab Achaia diuidit. Gonoessa *Peneus*
 mōs Pellenes, quapropter dicitur ab Homero. Gonusa uero ciuitas Perrhebiae, & Gomnus *Gonoessa*
 in Thracia. ELIS urbs & regio inter Messenios & Achaos Siculo mari abluatur Straboni. *mons.*
 Homerus tātū regionē dicit uicatim habitatā, diuināq̄ eam appellat ob sacra olympiae cer-
 tamina. Incolae, Elei & Epei appellati, & Elis ipsa Epia dicta Eustathio. Herodotus duas alias *Elis*
 ponit, in Aetolia, & in Arcadia. Urbs ipsa à mari recedit ad montes sita iuxta Peneū: haud
 lōge ab hac Olympus est mōs, & Olympia, & Pisa ludis notissima. De uetustate autē & re-
 gibus huius urbis & regionis Pausanias sic refert, In Elide primū Aethlus regnauit, Iouis fi- *Aethlus*
 lius ex Protogenia Deucaliōis filia: huic Endymion filius fuit, qui Lunā adamasse dicitur. En- *Endymion*
 dymioni uero Paon, Epeus, & Aetolus filij fuere, qui in Olympia cū de regno decertassent, *Paon &*
 Epeus potitus est, Epeosq̄ Eliēses cognominauit. Paon uero ob dolorē secedēs ad Ardam *Epeus &*
 flumē populis Paonijs nomē dedit. Aetolus cū fratri Epeo successisset ac in certamine ludo- *Aetolus.*
 rum Apidē interfecisset, à filijs eius in iudiciū aduersus secessit in eam partē quae Aetolia di- *Epei filia.*
 cta est. Epeo igitur tātū unica filia supstes fuit: quae Phorbanti Lapithi filio nupsit: ex quibus
 natus est Actor qui regnauit in Elidis ciuitate Hymminea à nomine matris dicta. Post *Hymminea*
 Aetoli discessum regnauit in Elide Eleus Neptuni filius ex Euricyda Endymionis filia, *Eleus Neptu-*
 Epeosq̄ antea, de suo nomine Eleos dixit. Huius item filius Augeas ob armentorū multitu- *ni filius.*
 dinē, cunctā regionē fimo cōpleuerat, pactusq̄ Herculi mercedē simū auferētī nō praestitit, *Augeas Elci*
 & Phileū unum ex filijs cui patris iniuria infensa erat expulit. Quem mox Hercules deuictio *filius.*
 Augea in sede patris collocauit, ac eius precibus Augeam cōdonauit. Phileus autē postea in *Phileus.*
 Cephaleniam secessit, ubi imperauit dimisso Eleorū regno fratri, Agastheni & Amphimaco

GEOGRAPHIA

Polyxenus Ecceati ac Thalpio, filijs Eurythi & Actoris nepotibus: qui ambo unâ cum Polyxeno Agamemnonis filio naues Eliensium ad Troiam duxere, ac in bello ceciderunt. Polyxeno tantum superstiti filius fuit Amphimachus qui Eleum alterum genuit, sub quo Doriensium classis cum filijs Aristomachi pro reditu in Peloponnesum certauit. Apud Pisam uero ciuitatem regnum alterum fuit Oenomaus primus qui Martis a poetis filius dicitur, uere autem Alexionis. Hic Pelope Tatali filium ex Asia tunc uenientem generum sibi adsciuit, tradita filia Atlata, quam ille superatis Myrtilo ceterisque procis in certamine, meruit uxorem: antequam omnia Mercurio sacrificauit ad eum ob filij Myrtili mortem placandum. Et haec quidem ille. Nunc ceteras uideamus urbes, Aleium ab Aleio filio Silleutis, unius est procis Hippodamiae: est & Aleium capus in Epiro, & mare Aleium, & promontorium, & fluuius. Aleium quoque campum Lyciorum Homerus commemorat. Amythaonia pars Elidis ab Amythaone Crithei filio ut Stephanus. Arena Triphyliae est & Messenia. Homer. ἀρλώλω ἐραπεινών. amoenam uocat, quod flumine Mineio abluatur, ut Eustath. Buprasium Buprasium ciuitas, & fluuius & regio Elidis, a Buprasio conditore, nunc minime apparet. Homer. οἱ δ' ἄρα βυπρασιόρου πρὸ ἑλιδάδ' ἴταρ' ἐναορ. Brysiae & Augae inter Locreses alia. Oleniam petram Strabo montem in Elide ponit, quem tunc Scollin uocabant. Qui uero ethnica scribit Olenum Achaiae ciuitatem ponit ab Oleno Iouis filio, unde origo forte montis Olenij fuerit. Myrsinus urbs. Homer. Ὁ μύρσινος ἐχατόωγα. Haec postea Myrtoriū dicta est. Myrtusa uero mons Libyae, ut Eustath. Pylum Nestoris patria xxx. stadiis a mari situm, quod secundum Homerum latam habebat regionem, quando septem urbes illi uicinas Agamemnon Achilli promittit. Ex quo tres Pylī in Peloponneso uicini Straboni ponuntur, in Triphylia, in ora Pisae, in Messenia ad Coryphasium, quae nunc Venetorum est. Tryphilia pars Elidis quod est tribus constat populis: Apeis, Minyis, & Eleis, ut Strabo. Lepreum urbs iuxta Alpheum montesque sita, a Lepreo, quem Hercules interfecit, siue a lepra qua curabantur ibi quodam in flumine lauantes, ut Stephanus. Est alterum in Arcadia teste Pausania. Thryon quod Thryassa etiam dicitur, Elidis urbs a iuncis ibi prouenientibus, sita iuxta undam Alpei, unde pedibus transmitti potest, ut Strabo. Stephanus uero, & qui scribit ethnica in Messenia ponit. Thryus uero urbs Achaiae mihi dicta est. Ichthys promontorium regione Pisae urbis describitur Ptolemaeo. Alpheus fluuius ex Arcadiae montibus oriens mediam percurrit Elidis regionem in Triphylum postremo lapsus pelagus. Eius aqua, ut Strabo memorat, impetiginem quae Alpheos dicitur curat: unde etymum trahit. Dicitur & hac unda Melampus curasse filias Proeti ab infamia. Nota fabula, eum subterlabentibus undis Siciliae fontem Arehusam dilectam comaculare. MESSENIA florentissima quondam, & quae Lacedaemoniorum uiribus annos fere xvi. restitit continuo bello. Hinc Colonia in Siciliam missa in eam ciuitatem quae Zancle prius dicebatur. Asine in ora sinus Messenij pristinum retinens nomen, quam a Venetis nuper Turca surripuit: secunda in Laconica: tertia in Cilicia. Amphigenea urbs in qua Latona templum ubi Apollinem dicitur peperisse, ut Stephanus. Amphigenea urbs Pausaniae in IIII. Andania urbs Homonyma regioni, sic enim Messenij quodam uocabant, ἀπὸ τῆς ἀνδῆς ὀνόματι. Hinc Aristomenes ille inuictissimus fuit, qui pro Messenij decertans tot annos uictoriam Lacedaemoniorum distulit, pluribus eorum exercitibus trucidatis: tandem uictus ac interfectus inuentus est cor crassissimum retinere: autores Herodotus & Plutarchus. Aepyrisseis ab altitudine loci dictum Straboni. Homer. Ἐπερὶ ἄλφειο πύλοισι. Cyparisseis urbs. Homer. Ἐκὺ πῆρας ἑντα, Ἐκὺ μὲν ἄλφειο πύλοισι. Cyparisus autem in Parnaso. Strabo hanc Cyparisseenta flumen esse, Cyparisum uero iuxta flumen urbem ponit. Pylum in ora Messenia, alterum a Pylo patria Nestoris. Corone & Methone ciuitates in ora nomina retinentes. Pausanias dicit Methonem ante bellum Troianum Pedasum appellatam, deinde a filia Oenci Methone nomen mutatum, cum Oeneus post bellum eodem se receperit: siue a Methone lapide qui in litore angustum efficit portum. Haec urbs annis proximis M. D. VII. Id. Augusti a Turcis post menstruam obsidionem fuit expugnata, oppidanosque aiunt ad unum omnes hostili gladio interemptos. In quibus erat homo doctus Andreas Salcus eius urbis praesul, meus quondam ex Andronici schola condiscipulus. Ithome urbs ad Sela fluuium posita, alterius Thessalicae supra memini. Promontoria Acrite Ptolemaeo, & Coryphasium Thucydidi in v. Fluuius Sela qui Messeniam ab Elide diuidit, & Panisus ex Alpeo in sinum exiens Messenicum. LACONICA partim in orientem spectans, centum olim urbibus habitabatur: quapropter Hecatompolis sicuti & Creta dicebatur, ibique primum Hecatomba sacrificium

sacrificium in ciuitatum salutem institutum, ut tradit Eustathius: eorum quoque nomen in multis usurpatum. Nam & laconicum Galenus memorat lauacri genus. Balneis utebantur frigidis, pueritiaque passim uerberibus aduerebant, ut uitae duritate utiles publicis rebus redderentur in Lycurgi legibus. Est & laconicum saltationis genus, & modus in bello, & breuitas in dicendo, qua illi plurimum utebantur, ut apud Plutarchum legitur. Et ferrum laconicum, ut refert Damarchus de instrumentis bellicis, utile fuerat limis, terebris, machinis, lapidibus: sicuti lydium, cultris, nouaculis, iaculis. Calybius Synopicum fabrilibus instrumentis. Et canes lacones, Plautus. Nos parasiti lacones sumus. Laconicus item ager liberae gentis erat, ut Plinius testatur. Nunc ex Pausania Lacedaemoniorum statum, regumque successionem ex ordine referam. Lelex primus in Laconica regnauit indigena loci, ex quo Leleges dicti sunt. Huic Myles & Polycanon filij fuere. Myleti successit filius Eurotas, qui flumen a se cognominauit Eurotam, qui nimis profluentem frenans intra mare compulit: postremo cum uirili prole careret regni successorem Lacedaemonem reliquit ex filia Sparta generum. Ex ijs igitur nomina regionibus prouenerunt. Lacedaemon Amyclam genuit, qui & ipse ciuitatem de suo nomine condidit. Amyclae filius Hyacinthus fuit puer forma praestanti, qui in florem sui nominis conuersus est Apollini dilectus. Argalus eius frater natus maior rem suscepit. Huius filius Cynorea fuit, pater Oebali qui ex Gorgophone filia Persei Argiui Tyndarum genuit. Hic demum ab Hippocoonte & Icaro per seditionem pulsus confugit in Messeniam ad auunculum Apharea, ubi filios genuit ex Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clitemnestram, quos fabula dicit ex gemino ouo ex Leda & Ioue ortos. Tyndarus cum sub Hercule patriam regnum repetisset, filijs & Menelao ex Helena genero dimisit. Menelao autem Orestes Agamemnonis filius eius ex Hermione gener successit. Deinde Tisamenus eius filius sub quo Heraclidae in Laconicam descenderunt, ac rerum status immutatus. Tisamenus in Achaiam secessit. Aristodemus regno Lacedaemoniorum successit. Deinde duo eius filij Procleon & Euristhenes in duas regnum partes diuiserunt: alij Lacedaemoniam, alij Argos & Messeniam tenebant. Insequentibus uero temporibus Agesilaus Lacedaemone potitus est, cuius tempore Lycurgus leges dedit. Deinde Archelaus, Teleclus, Alcamenus, Polydorus, sub quo Lacedaemonij colonias miserunt in Italiam Crotonem & Locros, sub eodemque bellum contra Messenios illud diuturnum incepere. Sub Euricrate autem sub iugum eos miserunt. Deinde Anaxander & Euricrates II. Cleomenes & alij. Haecenus Pausanias. Lacedaemon & Lacedaemonia apud Homerum legitur. Ciuitas est & regio, hoc carmine. τὰ οἱ ξῆνος λακεδαίμονι δῶκε τύχης: quod ciuitas item alio. οἱ δ' ἔξορ κοίλην λακεδαίμονα πρὸς τὰ δῶματα μενελάου. Dicunt & Lacedaemonios, λ litteram scutis inscripsisse, primam uelidelicet ipsius urbis nominis: quod item imitati sunt eorum uicini Messenij praelata μ, littera. Lacedaemona curuam appellat superiore uersu Homerus, quod Taygeto & Parthenio circumdetur montibus. Caeterum terramotibus obnoxia est, cauernosa, abundare etiam nepeta tellus dicitur. Lacedaemonij, ut refert Thucydides, primi corpora ad athleticam nudauerunt & oleo unxerunt, cum olim etiam in olympia subligaculis pugnando Athletae uterentur. Hinc in pueros libido exarsit, ut ait Cicero. Aristoteles ait in Politicis Lacedaemonios ita instituisse rempub. ut regem perpetuum crearent qui belli tempore summum haberet imperium, & Ephoros qui uitae & necis potestatem. De Lacedaemoniorum uero scytala alibi dicam. Spartam alij eandem cum Lacedaemone uocant. Herodotus ait in Lacedaemone regione Spartam esse ciuitatem: quod autem fuerit Laconicae regia manifestat Strabo dicens quod Heraclidae diuidentes Laconicam in partes sex, unam ex ijs excellentem Philomelo qui eis Laconicam prodidit dedere, Spartam autem regiam sibi retinere. Eustathius ex Comici sententia Spartam a Sparto ibi fruticante dictam indicat. Amyclae una est centum Laconicae urbibus Apollini sacra, cuius etymologiam supra diximus. Est & Amycleum portus & oppidum, & portus in Creta. Amyclades uero genus calciamenti ab Amycleis inuentum, & Amyclae in Campania Italiae horum Colonia. Stephanus. Aegys urbs, incolae Aegytae Pausania. Lycophron de Helena loquens, καὶ πάντα τλήσειδ' οὐνεκ' αἰγῆας κνωδὸς, ἢ ἄθηα. Aethea una est centum Laconicis, incolae Aethaeus, ut Thucydides in primo. Aepea. Homer. καλὴντ' αἰτῆαμ ἐπιδάσομ. Incolae Aepeiatae, Athae. Aulon est centum, altera in Arcadia, in Creta, in littore sinus Ionici, in Italia, quae postea Caulonia dicta est. Steph. Crocea penultima correpta una est centum. Chene unde Cheneus ut Plato in

Lelex

Myles

Eurotas

Lacedaemon

Amyclas

Hyacinthus

Argalus

Cynorea

Oebalus

Tyndarus

Helena

Menelaus

Orestes

Tisamenus

Lacedaemonia.

Sparta

Amyclae

Aegys

Aethea

Aepea

Athea

Aulon

Crocea

Chene

GEOGRAPHIA

Derra Protàgora, Hinc Myson Cheneus unus è septem putatus. Derra locus Laconia ubi Diana
 Geranthe Derreates colitur, ut Steph. Geranthe urbs, Incola Geranthiota Pausania. Gytheon urbs in
 Gytheon ora. Lycophon. *δυσὰς σαλάμβας καὶ γυθείς πλάκας*. Ptolemæo Gythium uocatur. Genesa
 Genesa urbs. Geneta autem flumen Sophocli. Genea uero Corinthi ciuitas. Helos. Homer. *ἠλῶτη*. Elci autē
 Helos & Eleata diuersi Straboni. Helos est regio latissima apud Alpheum, unde Elota dicti infer
 Nomina ser/ sti quondam Messenijs, cum etiam Lacedæmonij qui tanquam serui degētes, atq; excurren
 uorum. tes, inde nomen acceperint. Elota igitur apud Lacedæmonios, sicut Penestæ apud Thessa
 los, Cillicyrij in Creta, Mariandyni apud Heracleam Ponti, Arotæ Syraeusis, Eustathio.
 Mycenæ Mycenæ. Hom. *οἱ δὲ μυκλώας εἶχον*, à Nympha Laconica uocata, uel *ἅπ' Ἐμυκίσαδος*, quod
 mugierit in eo loco Io. Inuenitur & singulari numero Mycenæ: ueritas habet historiae Per
 seum Mycenæ ædificasse, deinde Steneleo, postea Euristheo & Atreo ac Agamēnoni pos
 sessas. Demum post bellum Troianum ab Argeis, à quibus funditus deletæ fuerunt. Eustat.
 Meoa Meoa media correpta locus & tribus Laconia Straboni in sexto. Mesapeæ urbs ubi Mela
 Mesapeæ paus Iuppiter colebatur, ut Steph. Malea promontorium quæ sinui Maliaco nomen dedit.
 Malea pro/ Las urbs. Lycophon. *ἠλῶτη πρὸς ἠλῶτη*. Hom. Laon dixit. *οἱ τε Δάαμ εἶχον, ἠδ' οἴτυλον*, utroq;
 montorium. sexu enunciatur. Dicitur à petra altissima super quam sita est. Hanc urbem Castor & Pollux
 Las expugnarunt, ac funditus euerterunt, ex quo Laperse appellati. Pausanias ab Achille & Pa
 troclo expugnatas dicit. Oetylus urbs. Homer. *οἱ δ' οἴτυλον εἶχον*. Oenus οἶνος paruum in
 Oetylus Laconica oppidum Stephano. Pephnon urbs. Scoticia media producta locus Laconica,
 Oenus ubi Iuppiter Scoticias colebatur. De quo Pausanias in primo sic ait: Est locus quercu pluri
 Pephnon ma fecundus, cui nomen Scoticiae non opacitas arborum, sed Iuppiter cognomento Scoti
 Scoticia cias indidit. Theramne urbs quam nonnulli Spartam dicunt templum habebat Castoris &
 Theramne Pollucis quos Dioscuros appellat, quare *ἅπ' τῷ Διὸς ἀπένδμ θεοῖς* dicta est. Tyrea media corre
 Tyrea pta terminus Laconica & Argia, de qua inter ipsos populos quandoq; decertatum est. Por
 test & plurali numero enunciari Stephano. Mons Taigeta qui oram Laconicam à Messe
 Taigeta mōs. nia disternat. Fluuius Eurotas mediam abluit regionē in sinum exiens laconicum. Dein
 Eurotas ceps Pausania Pephnus ciuitas in qua Dioscuri dicuntur interiisse, in hac nascitur formica
 Pephnus alba. Leuctra ciuitas x x . stadiorum à Pephno distans ubi Aesculapius extra colitur. Car
 Leuctra damyle oppidū cuius meminit Homerus in promissionibus donorum Agamēnonis: erat
 Cardamyle quondam Messenia, ablatum ab Augusto. Teuthrona à Teuthrante Athenien. Tanaron
 Teuthrona promontorium marmoribus clarum, ubi fons erat & locus cauernosus. Hinc aditum in In
 Tanarō pro/ fernū sinxerunt. Cynorenses populi Laconica à Cynoro filio Persei. Augu. Lacedæmonio
 montorium. rum quod eius partes sectati fuerant, ciuitates x v i i i . liberauit, multasq; à Messenijs illis
 Cynorenses, aduersis ablatas eis tradidit. Sunt autem hæc: Gythion Teuthrona, Las, Pirrhicus: in Tana
 Ciuitates ro autem Cenæ uacua ciuitas, Oetylus, Leuctra, Thalama, Alagonia, Gerenia: prope mare
 quas Augu/ autem Asopus, Acria, Bolæ, Zarax, Epidaurus Limeria, Brasia, Gerontia, Marnis: hæc ex
 stus liberauit. Pausania. ARGOS & regio dicitur & ciuitas, & Argi & Argiui populi à Latinis usurpa
 Argos tum, sicuti Achæi & Achiui. Idem & Argoli à Persis dicti, & Argolis regio. Thessalicum,
 supra diximus, & Amphiloichicum, ut omnis deniq; Peloponnesus, ut ait Strabo: præsertim
 Laconica, Argea appellata: ex quo Helena ab Homero Argea dicta est. Propter igitur fer
 quentiam ac uarietate nominis huius manauit Græcum prouerbium in uiros gloriosos &
 Sycophantas *ἄργα φροῖα*. Argos uero Peloponnesiacum de quo nunc sermo, Sophocles
 Doricum etiā uocat: diuersis etiam uocabulis censetur, ut ait Eustath. Nam & Aegiala dicit
 tur, Hippobotū ac Hippium, & Iasium, & Dipsium ob aquæ inopiam. A Cyclopius ædifi
 catum quidā uerius tradidere quàm à Siculis, qui tres cum essent, ut alij, septē numero. Chi
 Phoroneus rogasteres ideo dicti sunt, quod opifices essent, manuumq; opera uicērent: fabula uero re
 primus rex, fert eos unum tantū in fronte oculū, manusq; uetri iunctas habuisse. Ab ijs etiā spelūca Cy
 Inachi fluij clopeæ in Argea regione cognominata, ut idem testatur. Aelianus autē de uaria historia re
 filius. fert consuetudinē apud Argeos fuisse, ut si quē in ocio uiderint, ab eo rationē querere, unde
 Niobe uiuat. Tota autem hæc regio sita est in parte Peloponnesi quæ respicit orientem. De regibus
 Argus eius Pausanias sic ait. Phoroneus primus Inachi fluij filius, hic initio dispersos populos in
 Pirafus & urbem coegit, appellauitq; Phoronicū: huius filia Niobe fuit quæ Argum peperit, qui regno
 Phorbis. succedens de suo nomine populos appellauit. Ex Argo Pirafus & Phorbis, ex Phorbante
 Triopas

Triopas: ex hoc Iafus & Agenor, ex Iaso, lo: quae in Aegyptum abiit, pro dea q; colitur. Ex Triopas
 Agenore Erotopus, ex hoc Stenelas, ex Stelena Gelanor, quem Danaus ex Aegypto ueniens Iafus &
 regno priuauit, alteramq; sobolem cepit: ex eo enim filia L. uiros & patruales simul interfe- Agenor
 cerunt Lyncei filios, & post Danaum Lynceus frater. Ex hoc Abas, ex quo Acrisius qui re- Io
 gnauit apud Argos, & Proetus qui Tyrinthum & Argiae maritima tenuit, cuius filia erran- Erotopus
 tes ob infania, curatae sunt a Melapo Amithaonis filio. Acrisius autem Danaen habuit filiam, Steneleus
 cuius prolem ex respōso Apollinis formidans in turrim relegauit, ubi ex fabulis Iuppiter in Gelanor
 auri gutta per tegulas descendens ex ea Perseum genuit uirum fortissimum, qui Acrisio in- Danaus
 terfecto successit, Mycenaeq; adificauit: ex Acrisio Megapentus, qui ubi patrem interfectū Lynceus
 uidit, Perseo cessit. Ex Megapento, Argeas, qui Anaxagorā genuit, cum quo simul Melan- Abas
 thus & Bias filij Amithaonis regnauerunt. Sub ijs igitur Argiuorum regnum diuisum, ex Acrisius
 Biante regnauerunt quinq; uiri, in generationes quatuor usq; ad Cyanippū Aegiali filium, Proetus
 ex Adraſto geniti: ex Melanthis autem generationes sex, homines totidem usq; ad Amphi- Danae
 lochum Amphiarai filium. Plus enim Anaxagoridā regnarunt: ex Anaxagora enim Ale- Perseus
 ctor fuit, ex hoc Iphis & Capaneus unus ē septē ducibus, ex quo Steneleus qui Iphi patruo Megapentus
 successit. Amphiloachus autem post Ilium captum migravit in eos populos, qui de suo no- Argeas
 mine nunc Amphiloachi dicti sunt. Cyanippo uero sine liberis moriente Cylarabis Stenelei Anaxagoras
 filius regnum solus obtinuit Argiuorum. Quo etiam sine liberis decedente, regnum perue- Bias & Me-
 nit ad Orestem Agamemnonis, deinde ad filiū eius Tisamenon ex Hermione: sub quo He- lanthus.
 racidā Peloponnesum inuaserunt, expuleruntq; ex Argo & Lacedaemonia Tisamenum, & Adraſtus
 ex Messenia Nelidas, id est, Nestore prognatos: uidelicet Alcmeonem Sillae filium Taspe- Aegialeus
 dis nepotem, & Pysistratum Pysistrati, & filios Pæonis filij Antilochi Nestore nati: & cum Cyanippus
 eis Melanthum Andropopi, qui Bori, qui Penthili, qui Periclimenis fuit. Tisamenus igitur Melanthus
 cum filijs & exercitu in Achaia nunc appellatam: Nelidā autem praeter Pysistratum, qui Amphiaras
 non constat quō ierit, Athenas uenerunt. Hinc Athenis Pæonidum & Alcmeonidum ge- Amphiloachus
 nus. Melanthus uero regnum tenuit quod ex Thymæte Ozynthi filio abstulit. Thymætes Ex Anaxa-
 enim ultimus Theseidarū regnauit Athenis, Septem ex Argo duces uno tēpore cōtra The- gora.
 bas filios quidē habuere qui uictoriae successere. Aegialeus Adraſti, Promachus Partheno- Alector
 pei, Polydorus Hippomedotis, Polynicis Therſandrus, Amphiarai Alcmeon & Amphilo Iphis & Ca-
 chus, Diomedes Tydei, Steneleus Capanei. Et haec quidem ex Pausania. Eusebius autē dicit paneus.
 reges Argiuorum XIII, regnasse annos D. XLIII. primumq; Inachum fuisse. Pho- Steneleus.
 ronei patrem annos LX. Isaac usq; ad Acrisium tēpore Delborae iudicis: deinde Perseum Cyanippo
 Acrisij filium Mycenae regnum transtulisse, huius Steneleum filium patrem fuisse Euristhei successit Cy-
 patris Atrei: deinde Agamemnonem, Aegisthum, Orestem, Tisamenū, Pentem, Cometem, larabis.
 usq; ad Heraclidarum ascensum. Deinceps loca percurram. In ora primum Nauplia à sinu Orestes
 Argolico, dicta ἀπὸ τῆς ναυσι πλοσπλῆθῆς, id est, quod huc nauibus adplicetur, ut ait Strabo: Tisamenos
 uel quod hic Nauplius Neptuni & Amymones filius regnauit, qui postea coloniam in Ca- Heraclidae ſi-
 phereum Euboeae mutauit. Seruit & haec urbs Venetorum imperio, uocaturq; corrupto uo- lij septem
 cabulo Neapolis Romaniae. Epidaurus Limerā uocata, quod pratis abundet, uel quasi lime- Ducum.
 nera quod ualde fuerit portuosa. Item Milesia & Aemera à sanguinis effusione, tum pecu- Nauplia
 dum, tum taurorum quibus aram Aesculapij uenerabantur, unde etiam Epidaurus dicta, ut Nauplius rex
 Stephanus. Strabo etiam Epicarum uocatam dicit, quod Cares etiam tenuerint. Sita est in Epidaurus
 recessu Saronici sinus, natura munita, montibus circumdata, nobilis alioquin templo Aescu Aesculapij
 lapij, referto tabellis ab eo curatorum. Consuetudo fuerat ut noctu agroti in eo dormirent, templum.
 atq; hoc modo in somnis à numine curari dicebatur: quae superstitio deinde Romā transla-
 ta in insula ubi adhuc eius templi uestigia uisuntur. Hermione urbs, ἀπὸ τῆς ἑρμιάδου, mutata Hermionē
 o in e, quod huc Iuppiter cum Iunone è Creta adplicuerit, ubi & nobile Iunonis uirginis Troezen
 templum. Strabo hanc inter claras ponit Argae ciuitates. Troezena nobile oppidum mari
 superstans Chersonnesi specie stadijs xv. dicta quandoq; Aphrodisia & Sarona, & Possi
 donia, & Apollonia, portū habet qui ῥένας dicebatur, id est, barba, ubi coloni barba capil-
 loq; promisso squalebāt: ex quo natū prouerbium apud Graecos, Adnauiga Troezena, ut Eu-
 stath. Athenæus quoq; scribit: Vinum Troezenum si mulier praegnans degustauerit abortū Saronicus
 faciet. Saronicus sinus in hac parte est cognominatus à Saroni flumine Troezenes. Nam à sinus.
 Troezenē ipsa Saronica uocata est, uel à Saroni uenatore ibi submerso dum feram insecta-
 tur, uel

GEOGRAPHIA

tur: uel quasi Syronicus ἀπὸ τοῦ σφραδῆ, quod Scylla Niso patre Megarensiū rege necato à Minoē, cuius gratia patrē prodiderat, ac eum secuta fuerat, undis proiecta, ac deinde à mari huc tracta, & sinui Saronico & Scyllaceo promontorio quod iuxta est, nomen dederit: hæc Eustath. Plinius uero aliud adfert etymū, quod is sinus querno nemore fuerit redimitus, sic antiqua Græcia quercū appellante. Et hæc quidem ora. Intus autem Argos ipsum de quo factis dictum est. Asinæ unde sinus Asinæus. Hæc enim & Hermione domicilia fuere Dryopū, qui loca circa Sperchiū amnem in Thessalia deferentes, in hæc loca migrarunt. Cleone urbs in uia est ex Argis Corinthum proficiscētibus, in mōte sita. Apud hanc sylua est Nemea appellata, in qua Hercules leonem interfecit. Ludi quoq; Nemea celebrantur ob Archemorum, apij corona proposita: dicta est urbs à Cleone ab Hercule superato: uel ut ait Pindarus poeta, à Cleone Alopei & Meropes filia, Eustathio. Herodotus quoque alteras in Atho monte Cleonas ciuitatem esse dicit. Eionas Strabo tantum dicit oppidum esse quod Mycenæi siue Athenienses desolates nauale fecerunt. Est & singulari numero Eion Cheronia ciuitas apud Thucydidem. Est & Strymonia, & item alia Pieria Eion, ut Eustathius. Limenæa uicus, unde de limneus Thucydides bisyllabum protulit. Melimna urbs ubi Venus Melimnæa colitur. Midea Lycophon. τῶν κασαυῶν τε μελιμναῶν τε θεῶν. Midea urbs olim, nunc uicus paruus, prius Persei ciuitas à Midea filia Alopis, legitur & penultima cum diphthongo & sine, ex quo apud Latinos media fit syllaba. Est & altera Bæotia, ut Homerus. οἱ τε πολυσάφυλον ἄρην ἔχον, οἱ τε μίθειαν. Est & in Libya tertia. Orneias uel orneas quod est magis usitatum comuni lingua, uicum esse apud Argos Strabo scribit, dicitq; à flumine homonymo iuxta currente, celebrem quondam urbem in qua Priapus orneates colebatur, ut Eustath. Oene urbs. Orus historicus Oenen scripsit trissyllabum, & incolas Oenatas ubi & Minerua Oenata colebatur à Præto rege templo extracto, ut Stephanus. Inachus fluuius è montibus Arcadiæ meridiem uersus in sinum Argolicum exit Argeam à Laconica diuidens. Ex quo Argeorum regio Inachia dicta est, ut autor Stephanus. **A R C A D I A** in medio Peloponnesi sita, ab Arcade Iouis filio nomen accepit, dicta & Pelasgia & Parrhasia, & Lycaonia, & Azania, & Gigantis, & Pania Eustathio. Prosilini quoque Arcades autore Lycophrone appellati, quasi ante lunam geniti, quod uetustate cæteris præstant. Causa est quod in diluuiō Deu calioneo soli ad montes uicinos euaserint. Pausanias dicit in Arcadia primum regnasse Lycaonem Pelasgi filium. Huius multos fuisse filios qui nomina terris dedere, in primis Callisto, filiam, quæ ex Ioue Arcadem genuit, qui Arcadiæ nomen dedit. Ipsa in uersam conuersa, in septentrione lucet. Apidaneas etiam eos Dionysius poeta uocat. Strabo autem Apidonas ab Apide Phoronei filio, ex Epiro ob serpentum multitudinem in Peloponnesum migrante, à quo Peloponnesus Apia dicta est per exochen uero Arcadia, ubi ipse habitauit. Huius Apidis meminit Aeschylus. ἀπὸ τῆς ἐλθῶν ἐκπέρας ναυλακτίας. dicitur & Azanis à siccitate usque in hunc diem, ait Eustathius. Narrauit & de pileo Arcadico ab alijs diuerso: & eos Arcadas imitari qui miserantur alienam calamitatem, ut Plato in comœdia quadam planè indicat. Quoniam Arcades bellicosissimi cum sint, alijs uictoriæ laudem referunt, exemplo Herculis qui Euristheo laborum gloriam dicauit, ut idem est autor. Nunc oppida dicam, quæ Strabo testatur magna ex parte interiisse. Plura uero ex eis à Lycaonis filijs, uti diximus, ædificata. Azania pars est ab Azano Arcadis filio. Eudoxus libro sexto Geographiæ Arcadiam tradit diuisam in Parrhasiam, Azaniam, & Trapezuntios. Azaniam ciuitates habere **XVII.** quas sorte adsecutus est Azea. Idem adfirmat esse in eadem parte Azaniæ fontem, quem degustantes tetro arcentur odore, cuius lympha Melampus Prætidus curauit Stephano. Acacesium urbs ab Acaco Lycaonis filio Pausaniæ in **VIII.** Acontium urbs item à Lycaonis filio, Acontia Stephano, Acmyliū urbs Pausaniæ in **VII.** Alea, Aliphyra, Caphyra, Cynetha, Diopa, Eparithe, Euthea, Enispe, Hom. καὶ ἄλλαι. Lycea μόνος ἄρ ἑνὶ ὄρει, uentosam appellat, quod in montibus sita, iam interiit, ut Eustath. enarrat. Mathirea Gatheæ, Lycoa urbes Pausaniæ in **VIII.** Lycosura, Lycea, Mathirea, Melane à filio Lycaonis eidē, Mantinea & Mātina sicuti Zelea & Zela à Mātino Lycaonis filio habitata, ut ait Strabo, ab Argæis nobilitata trophæis Epaminōdæ, qui Lacedæmonios in eo loco superauit, ipseq; una extinctus est: dicta est ab Home, amabilis, & amœna, quoniā uitifera, ut enarrat Eust. Megalopolis, unde fuit Polybius historicus, & Amesidorus qui de ciuitatibus scripsit. Neda aliā in Pōto diximus. Nonacria urbs in parte Azaniæ, Neda Step. Euphorioni autē Nedeæ, Orestasura

Orestasum ab Orestasio Lycaonis filio Stephano. Pausania autē Oresteon ab Oreste Aga
 mēnonis filio. Onchaū item, Orchomenū pecorosum, pascuisq; idoneū ab Homero dicitur,
 ad differentiā alterius Bœotia cui⁹ supra memini. Parrhasia regio & ciuitas, à Parrhasio Ly
 caonis: uel quasi Parrhabasia, id est, nefas & scelus quo Lycaon in louē est usus: fabula à Ly
 cophonis enarratore describitur. Phalantus ciuitas & mons Pausania in VIII. Phigalea pe
 nultima correpta urbs. Rhianus in V. Messeniacorū, τὴν μὲν ἀνοίγει ἀνοίγει ἐπὶ κενάτω ὄρη
 λάαμ. Dicta est deinde Phialea sine g, penul, producta, est & altera in Bithynia Stephano.
 Pallantiū urbs à Pallante Lycaonis, ut Hesiodus scribit. Hinc Romæ Pallanteum & Pallan
 tium. Pholus mons, à Pholo centauro. Phalasia urbs Pausania in VIII. Pylæ locus Arca
 dia. Parorea item, scribitur & Parotræa cum diphthongo. Pheneus Azaniae urbs. Home
 rus. οἱ φενέου τ' ἐνέμοντο καὶ ὄρχομυδόν. Ad montem sita Cyllenum. Strabo scribit hinc Sty
 gis aquam letiferam, quam sacram putant, manare. Herodotus uero apud Nonacriam ciui
 tatem hanc dicit modicam quidem uideri ē petra in uallem defluere: qui tamen minime di
 scordes sunt, cū eadem Arcadiae pars, & Pheneus & Nonacris & Azania sit. Rhipa, quam
 ait Strabo interisse, regionemq; tantum Rhipida uocari. Stratia urbs, de qua & Rhipa sic
 ait Homerus. εἰπὼτε στρατίω τε καὶ ἠνεμόεσσαρ' ἐνίστω. Stymphalus urbs & fons & cam
 pus & palus Arcadiae, ubi Diana Stymphalia. Hic Strabo memorat Herculis de auibus
 fuisse Tropæum. Schœnus à iuncis ibi prouenientibus. Tegea. Homerus, καὶ πγέλω εἰ
 χορ καὶ μαυλινέλω ἐστ' ἀνήρ. Hanc ditissimam Strabo testatur, simul & antiquum prouerbium,
 εὐδαίμων ὁ κόρινθος, ἐγὼ δὲ εἶλω πγέλωτος. felix Corinthus: ego tamen sim Tegeata. Pausa
 nias dicit Mantineum, Tegeaten & Menalum, Tegeam & Mantineam ædificasse, apud
 Tegeam quoque Mineruæ simulacrum fuisse Scopæ opus pulcherrimum, quod Augustus
 post Actiacam uictoriam ablatum Romæ in foro posuit. Telphusa, Lycophon. δὴ κὼ εἰ
 σὶ τὰ ἔξω πλφουσία. est & Thelphusum Bœotia ciuitas Strabonī. Tricolonum à Trico
 lono Lycaonis. Thynæum. Thisna Pausania. Trapeza urbs prope Tricolonum Step
 no. Hypsus urbs Pausania VIII. Montes Arcadiae Apforis, Cynofura, Erymanthus, apri
 ab Hercule superati fama nobilis. Pholoe. Cyllene, ubi dicunt albas esse merulas ac cano
 ras, quas noctibus per lunam capiunt, ut Eustathius. Flumina quoq; præcipua, Melas, Cra
 this, Ladon.

Orestasum
 Onchaum
 Orchomenū
 Parrhasia
 Phalantus
 Phigalea
 Pallantium
 Pholus mons
 Pyle
 Pheneus
 Rhipa
 Stratia
 Stymphalus
 Schœnus
 Tegea
 Cope
 Telphusa
 Thyneum
 Thisna
 Trapeza
 Hypsus
 Apforis
 Cynofura
 Erymanthus
 Pholoe
 Cyllene
 Melas
 Crathis
 Ladon

INSVLAE IONII ET AEGAEI

ARE QVOD Thucydides primo libro Græcum, nostri nauæ Archipelag
 us appellant, in hoc comprehendī mediterraneo palam est, uarijsq; ex cau
 sis uaria sibi nomina usurpare. Insulis insuper plurimis refertum, late regio
 nes nō solum Græcorum, sed partim barbarorum obire. Romani, uti Plinius
 refert, hæc omnia maria duobus nominibus appellant, Macedonicum, quod
 cunque Macedoniam & Thraciam, Gracienſe quod Graciam abluat. In hoc spatium Ionium
 est à Leucopetra, ubi Adriaticū desinit, usq; ad Isthmon Corinthiacum, dictum ab Io, qua
 bos illud tranauerit. Post Isthmon uero Aegæum, Creticum, Mirtoum & Icarium. Aegæo
 nomen dedit scopulus inter Tenedā & Chium, uerius quàm insula, extracto nomine à spe
 cie caprae, ut Plinius ait. Alij ab insula quam Aegas Homerus uocat. οἶδ' ἐν εἰς ἐλίω καὶ
 αἰγός. Hæc sacra erat Neptuno, qui ut scribit Nicocrates phantasmatis quibusdam noctur
 nis incolae infestabat, Pherecydes ipsum Neptunum Aegæum appellatum fuisse dicit, un
 de & mare ab eo cognominatum. Hoc pelagus sanè procellosum ob frequentes insulas ab
 autoribus describitur. Est & Aegæus campus in Phocide à fluuio Aega nominatus Eu
 stathio. Igitur de Ionici prius insulis dicendum, quæ Epiro adiacent in mari Thesproti
 co, quarum potissimæ Cercyra, Cephalenides, Echinades. CERCYRA à Gracis appel
 latur: nunc Corfinium, diuersa à CORCYRA quæ parua est insula in Adriatico Venetis
 possessa. Oblonga est milibus passuum nonagintaseptem. Cum portu & ciuitate eiusdem
 nominis libera, & oppido CASIOPE templum Iouis olim habente, itēque promon
 torijs Phalacro & Amphiboli: uocata ab Homero Phæacia & Segeria, à Callimacho Dre
 panum, ut Plinius refert. Eustathius in Dionysium scribit, hanc quondam potentia naua
 li floruisse, & bello Persarum toti Graciae communi sexaginta triremes armasse. Esse præ
 terea Corinthiorum ædificium. Cuius rei originem enarrator Apollonij poeta hoc mo
 do refert. B A C C H I A S filius Dionysij Corinthi agebat. Cuius successores Bacchiadae

Cercyra
 Corcyra
 Casiope
 Phalacrum
 Amphibolis
 Phæacia
 Segeria
 Bacchiadae

- appellati, nobilitate ac potentia polluerunt, Cumq; interfecissent Atteonem magnum apud Corinthios uirum, Melissus pater de republica benemeritus ad ultionem populum concitauit. Pauloq; post ex nimio dolore precipitem se è loco sublimi dedit. Igitur cum expelleretur Bacchiadae, unus ex eis Chersocrates cum socijs Cercyram tenuit expulsis ueteribus colonis, qui fugientes ac Ceraunia & Epirum pratercuntes ad Oricum in Illyrico peruenerunt, eaque loca ubi Abytes sunt tenuere. Hic Alcinoi cum Nauficæ filia regnum, hospitiumque Vlyssis & horti celebrati: nunc omnia in Venetorum concessere potestatem, qui eam insulam simul & uicinas proximis annis contra tot milia turcarum diuinitus defenderunt. Cephalleniam Plinius Melenam prius appellatam dicit, Hellenicus & Dulichium. Strabo autem non idem apud Homerum uocari, præterea tetrapolim esse, sed suo tempore ad nihilum redactam C. Antonium cum hic exularet & penè dominaretur restituere conatū fuisse. Eustathius in Homerū dicit Cephallenidas insulas Teleboas & Taphios, de quibus post paulo dicā, tenuisse, donec Cephalus progenitor Vlyssis ex Athenis ab Amphitryone missus eos expugnauit, donoq; habuit ac Cephallenidas à suo nomine appellauit. Et successione deinde cum ad Vlysses uenirent, ab eodem Troianis temporibus ducti fuere, ut Homerus in catalogo ostēdit. Inter Cephallenidas **SAME** insula est altera à Samo Ionica, Homerus. *δὲ λήχιόμ τε σάμμη τε καὶ ὑλκέντα ζάκυνθομ.* Huius coloni Samei appellantur: alij Samij Straboni, Adiacent Cephallenia & **ECHINADES** insulae ab echinorum frequentia dictae, sicuti Sepiades à sepijs, Lagusae à leporibus, Phycusae ab alga, Pythecusae à simijs, Pityusae à pinis, ut Eustath. Strabo quoq; inter Echinadas & Zacynthum insulas *ἑξῆς*, id est, **ACVTAS** ponit, ab Homero *δοῶς*, id est, celeres uocatas, dicitq; per Troiana tempora per Megetem Phylei filium, & illas Echinadas tenuisse. Phyleum enim iratum à patre Augea Elidis & Epeorū rege discessisse, atq; hæc loca cum Epeis occupasse, Dulichiumq; condidisse, Homerus. *μὲν γὰρ, ὅμ τι κτε δ' ἰ φίλος ἰσώπῳτα φυλεύς, ὅς πε δελίχιόμδ' ἀπάσαστο πατρὶ χολωδεῖς.* **ASTERIA** inter Cephalleniam & Ithacam, Asteris ab Homero dicta. *ἔσι δ' ἕως νῆσοσ μέσῃ ἀλὶ πετρῆσασ, μεσσηγύς ἰθάκῃς τε σάμοιό τε παμπαλοέσῃς, Ἄσσειε οὐ μεγάλη.* **DULICHIVM** & Dulichia dicitur à Dulicho Triptolemi filio: est & insula Doliche in Lycia, altera ciuitas in Campania Stephano. Strabo autem hanc circuitu centum sexagintastadiorum esse, & originem à Phyleo quem supra memorauī habuisse dicit. **ITHACA** clara tantum Vlysses, sterilis alioquin ac parua etiā Ciceronis testimonio in orationibus his uerbis. At si uos, id quod iure debet, uestra patria delectat, cuius tanta uis est ut Ithacam illam in asperrimis saxulis tanquam nidulum adfixam uir sapientissimus immortalitati anteponeret. In ea Neritus est mons quem in primo Odyssæe idem poeta *νῆριτομ δ' ἐνδ' ἑσέσασμ* uocat. Hinc Neritius Heros Vlysses appellatus est: altera in Syria Ithaca Eustathio. **CROCYLIA** plurali numero & singulari Crocylium memorat Thucydides: nec solum insula est, ut ait is qui scripsit Ethnica, sed pars Ithacæ diuisa in partes quatuor. Prima ad meridiem & mare pertinet, secunda ad nauale, tertia ad Crociliū, quarta ad Aegilipa quam Tracheam Homerus uocat. Eustathius. **ZACYNTHVS** à Zacyntho filio Dardani, alia in Hispania, tertia in Libya Stephano. Apud Homerum utroq; genere profertur. *καὶ ὑλίεσασ ζάκυνθοσ, καὶ ὑλκέντα ζάκυνθομ.* **TAPHIAS** insulas prope Echinadas etiam Strabo ponit, quarum caput Taphus: ijs Taphij & Teleboæ imperauerunt, de quibus huiusmodi repetit originem enarrator Apollonij poeta. Perseo ex Andromade, ut narrat Herodotus, quatuor fuere filij Alarus, Steneleus, Mestor & Electrion, qui simul regnauerunt. Ex Hippotoe Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Telebos & Taphus, à quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphij communi nomine & imperio fuere. Igitur ij Hippotoes eorū auia pecuniā, ab Electrione eorū necessario qui pro ea spondit, repetebāt: qua negata ad arma uenere, armenta abegerunt, ipsum deniq; & filios sustulere. Alcmena Electrionis filia patrē ultura, Amphitryonē Thebanum hominem potentissimū in matrimoniū accepit, atq; hoc pacto bello inter eos conflato ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorumq; regnū Cephalo profugo Atheniēsi qui exercitui præerat donatum. Quod ad Vlysses è successione peruenit. Hæc ille. Ex quo apparet Teleboas & Taphios omnibus ijs insulis imperasse. In eodem mari è regione Eleorum duæ cernuntur insulae **STROPHADES** appellatae antiquo Harpyiarū rec eptaculo clarae: unde *ἀπὸ τῶσ σφῆσασ* nomen auspicatae, quod huc conuersæ sint à Zetho & Calai è Phinei mensa fugata. In quarum altera Cœnobiū hodie diui Basilij uisitur, altera Ornithonis usum monachis suppeditat.

ditat, tãta Græcis alioquin seueritas, & in hac parte religio, ut turpe Christi seruis existimēt
 auaritia huiuscemodi aut leporaria propter coitum ob oculos uersari.

CYCLADES ET SPORADES

ADIACENTES Ægæo Creticoq; mari Cyclades sunt & Sporades, hæc quod
 sparsæ, illæ quod in orbem consistant, appellata. Has alias alij ac penè innume
 rabiles faciunt, quæ omnes partim in Venetorū, partim in Turcarū uenere po
 testatem, magnaq; ex parte nomina mutauerunt. Antiqua Samus, Samothra
 cia, Imbrus, Pathmos, Anaphe, Tenedos, Cia, Chius, Ten⁹, Thalus. Cycladū

prima Delos est ob Phœbi numen. Cū ceteræ mouerētur, hæc sola stabilitate donata, ut ait
 Pindarus poeta: dictaq; à manifestatione sui, quod statim in mari apparuerit Plinio. Strabo
 apud hanc Cynthum montem & Inopum paruum fluuium ponit. Ortygiam nonnulli ean
 dem cum Delo ponunt, alij uicinam. Plinius Ortygiam dicit à Latonæ lorore, & Asteriam

ab astri similitudine Delum appellatam: apud hanc Cenchrius amnis labitur, ubi dicunt La
 tonam peperisse, oleamq; monstrari ubi post partum quieuit Straboni, P A R V M quidam
 ex A R C A D I A cōdidit, ut ait Callimachus. Nicanor aut in Antonomasijs dicit eam uoca
 tam esse Practiam, & Demetriada, & Zacynthū, & Hyriam, & Hylessam, & Minoiam: Ca
 barnen à Cabarno quodam, qui raptū Proserpinæ Cereri indicauit: postremo ab Iasonis ne
 pote Parum. Hæc quondam in deditioem Milciadis ducis Atheniēsiū ueniens, promissis
 non sterit, statimq; rebellauit, ex quo apud Græcos prouerbiū in fœdifragos, ἀναπαριά
 ζαμ. autor Stephanus. Gignit marmor candidissimum, quod Lychnium uocant: quoniã ad
 lucernas effodiatur. Eo sunt usi primi omnium Dipetus & Scylus marmorarij, Plin. De Pa
 rio uero Propontidis ciuitate in Phrygiã dixi. Naxos eadem & Strongile, & Dionysias di

cta Plinio, sacra Baccho: hodie uero præfulem metropolitanum habet, & ducem è gente Ve
 neta, qui plures in eo pelago insulas possidet. Mycon Plinio, Myconus Straboni. In hac se
 pulci dicitur gigãtes ab Hercule interfecti: ex quo prouerbiū, πάνθ ὑπὸ μίᾳ μνηκωνομ. In eos,
 qui ea quæ natura sunt diuidēda, sub una scriptioe ducunt. Vocant & Myconios caluos, q
 eorum regio sit huiuscemodi. Syrus prima producta, quam Homerus in Odyssæa Syriã uo
 cat. Hinc fuisse t i a liē Pherecydes philosophus. Est idem Seyrus addita c litera, ante Mace
 doniã insula Lycomedis, clara Homeri sepulchro, & latebris Achillis pueri, dum peteretur
 ad bellum Troianum: dicta quasi σκληρός, à loci asperitate. Scyri capræ mirabiles feruntur,
 & lapides uario colore præstantes. Eust. Seriphus locus asper, & aptus exilio. Hic dicit Ælia
 nus de animalibus, Perseū cū capite Medusæ fessum quieuisse apud paludem, excitatumq; à
 ranis perpetuū illis silentium ante Iouem patrem imprecatum: ex illo ranas ibi obmutescere.

Tenus, ubi olim duo sepulcra, Zethi & Calais filiorū Boreæ, quorum alterum Boreã flante
 mouebatur, ut ait enarrator Apolloniē. Aristoteles de miraculis dicit in ea φιάλων cōmixtio
 nem esse, unde ignem facile accēdant. Et Athenæus in dīpnosophistis fontē in eadem esse,
 cuius aqua uīno minime cōmiscetur. Stephanus hanc Ophiussam dicit appellari: præterea
 alterã esse Tenum Laconiæ, unam è centum. Thera è Cycladibus una, quã Euphemus Ar
 gonautarum unus, iacta in mare gleba cōstituit, ac Callisten uocauit, incoluitq; Sefanius ex
 eius prognatis. Postremo Theras Autelionis filius, qui eod è Sparta uenerat, de suo nomine
 appellauit. Quam historiã ijs uersibus explicat. Εὐφήμος βῶλον δὲ θεοπροπίησιν εἰανθεῖς ἤκεν ὑπὲρ
 ἐρυχίην φη δὲ ἐκ τῆς νῆσος ἀέρθη καλλιςκ, παῖδ ὠμίτην ἔσοφός Εὐφήμοιο. οἱ πρὶν ἢ πρὲ δὴ σίντιάδα λιμ
 νομ ἴναομ, λιμνοῦ τὸ δὲ ἐλαθέντες ὑπὸ ἀνδράσι τυρσηνοῖσι, σπάρτην εἰσαφίκανομ ἐφέσιοι. ἐκ δὲ λιπόνι
 τας σπάρτην ἀυπεσίωνοσ εἶς πάϊς ἦγαγε θήρας, καλλιςκην ἐπὶ νησομ: ἀμείφατο δ' οὖνομα θήρας. Εἶς ἔθεμ.
 ἀλλὰ τὰ μὲν μέτοπιμ γένετ Εὐφήμοιο. Euphemus glebã, augurijs lætus Misit summerlam: hæc
 extra insula exorta est Calliste, natorū sacra alūna Euphemi. Qui ante olim Sintiada Lēnon
 habitabāt. Lemnoq; expulli à uiris Tyrrhenis, Spartam profecti sunt incolæ: deserētes uero
 Spartam, Autelionis bonus filius eduxit Theras, Callisten in insulã: mutauit autem nomen
 Theræ ex se, sed hæc quidē facta sunt post Euphemū. In hac insula Eustathius ex aliorū au
 toritate tradit, quinquagenarios & septenarios homines moriētes infletos esse: hos q limen
 uitæ attingētes ignorētur quales futuri sint: illos q satis diu uixerint. Anaphe, prope Therã,

prius Membliarus dicta à conditore eiusdē nominis, qui cū Cadmo socius missus ad inqui
 rendã Europã fuerat: deinde cū Argonautis in mari per tempestatē errātibus hac insula op
 portuna apparuisset, uocata ab eis Anaphe, ἀπὸ τῶ ἀναφαῖ νεαδ. Eust. Hippurus, nō pcul item
 à Thera

Delos
 Cynthus
 Ortygia
 Cenchrius
 Olcaros
 Paros
 Naxos
 Strongile
 Mycon
 Syrus
 Scyrius
 Seriphus
 Tenus
 Thera

Anaphe
 Memblarius
 Hippurus

Hippurus

Hippurus

Hippurus

GEOGRAPHIA

- Antissa* à Thera. Antissa, est & altera India, quam Philo & Demades Milesius scribunt, tertia Lesb
Cythnus bi ciuitas, Cythnus prius & Ophiusa, & Driopis uocata. Cythnicus caseus, & Cythnicus pi
Nisyros ctor in precio. Idem. Nisyros dicta ἀπὸ τοῦ νέω καὶ σνρω, id est nato, & traho: quod triden
 te Neptuni abscissa ab eo insula fuerit tracta à gigante Polybote natando: molarì lapide tota
 constat. Vinum praterea Nisyrum laudatissimum, ut Eustath. Strabo autem & Stephanus
 dicunt Polybotem gigante à Ioue fulminatam, hic natantem, & Neptuno tridente pe
 titum frustra: ictam Co insulae partem, hanc insulam fecisse. Homerus. οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον
Giarus in ma Giarus asperitate situs, & cœli inclementia infamis. Antigonus Carystius scribit in hac mu
ri Cretico. res letali esse morsu, ita ut ferrum usq; rodant: arborem si attingant, aridam reddunt. Circa ma
Siphnus re Creticū insulae potissima: Siphnus, Sofandra, Melos, Cythera, Calabria: ubi perijt Demo
Sofandra sthenes. Siphnus prius Merope. Sofandra à salute nomen auspicata, quod à piratis incur
Melos santibus incolae seruauerit. Stephanus. Cythera urbem habet eiusdem nominis, unde Ver
Cythera nus nomen sumpsit: ut apud Hesiodum fabula, à Cythero filio Phœnicis: uocabatur autem
 Porphyrusa, ob pulchritudinem frequentiamq; purpurarum, ut testatur Aristoteles. Est &
Calabria Cythera populus Athenis Pandionis tribus. Stephanus. Calabria ubi Asylum Neptuno di
 catum, quod cōfugit olim Demosthenes illæsus, nisi sibi mortem ueneno consciuisset. Dicitur
 hanc Neptunus commutatione Deli habuisse, dum insulas eas dii sortirentur: sicuti etiā pro
 Pytho Tænarum recepit: unde prouerbiū in sponte receptis, & commutatis carmē illud,
 ἴσον Δῆλον τε καλαβρίαν τε νέμεδον, πύθω τε ἠγαδέλω καὶ τέναρον ἠνεμόεντα. Est & altera in Italia
Thasus Calabria. Idem. Thasus ædificium Pariorum Straboni. Arriano autem Thasij filij Neptuni.
 Eustath. hanc insulam Aureā quondam uocatam fuisse dicit, ob inuētas aurifodinas à Phœ
Cimolus nicibus, qui ex Thaso Phœnicio huc habitatum uenere, unde nomē insulae inditum. Cimo
Cimolia lus media producta, ex qua Cimolia terra apta nitro præparando Straboni. Hæc enim alba
Lerus est, linteasq; candidissima reddit. Lerus, hic Phocylides pessimos agere colonos refert, his uer
Theras. que bis, Λέριοι κακοί, οὐκ ὁ μὲν, ὁ δ' οὐ. πάντες, πολλὴν προκλήσιν καὶ προκλήσιν λέριος. Therasiam Strab. pro
Sanctorinū. pe Theram ponit: hodie Sanctörinum, cui dux idem ac Naxo præsidet, è gente Veneta. Ca
Casos sos oppidum habet sui nominis: circa illam plures insulae Casiae uocatae Straboni. Homerus.
Casia οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον κρέπαδόν τε κάσον τε. Eustath. hinc coloniam traductam in Syriam di
Helena que cit, quæ nomē dedit Casio monti, uocataq; prius Astraben. Helena inter Sporadas, quod pri
Macris. mum adplicuit Helena post bellum Troianum: uocatur & Macris è lōgitudinis forma Ste
Cranae phano. Strabo hanc esse putat, quā Homerus Cranaen appellat: ubi primum Menelaus He
Icaria lenæ cōcubuit. Νήσῳ δ' ἐν κρηναῖ μίγῃ φιλότιμῃ εὐνή. Icaria inter Sporadas Dionysius poeta
 iam usq; suo tempore desertam fuisse dicit: ab hac Icarium mare. Quidam ab Icaro Dædali fi
 lio huc cadēte, dictum putant. Coniungitur enim à septentrione Carpathio mari, ab austro
Carpathus Ægyptio, ab occasu Cretico & Africo Straboni. Carpathus insula tetrapolis est, quarum
tetrapolis. una Nisyros eodem nomine cum insula supra nominata. Carpathium hinc pelagus, quod à
 meridie Icarium habet. Eustathius dicit quod hæc Porphyris dicta est, à purpurarū frequen
 tia, fert etiam ferrum. Prouerbiū in eos qui male rem gerunt, ut cœpti pœniteat, Carpa
 thius leporem: eo quod insulares primum lepores eò importātes: paulo post quum uidissent
 eos segetes depasci, expulerunt. Amorgus inter Sporadas habet ciuitates tris, Arsenen, My
Amorgus noiā, Ægialen: uocabatur autem Pancaie & Psythia, & Carfia à Carfio quodam qui eam
tripolis. tenebat. Nicolaus Amorgen eam uocat. Hinc uestis Amorgnia, proprium habebat color
Oenoë rem. Oenoë prope Euboëam, postea Sycinus dicta, à filio Thoantis & Oenoës Naiadis. Hi
 storix meminit Apollonius. φύγε καὶ δὲ μ' εἰς οἰνοίω ἐρύσσο προόδερ ἄπερ συνίνομ τε μεθύσσο
 δ' ἠθ' ἄρ Νήσορ ἐπακτῆρες, συνίνοσ ἀπὸ, τ' ἔσθ' οἰοάνη Νήιασ οἰνοίη τέκερ κύνθησσο. Astipalea ab An
Astipalea cei matre appellata, alia in Co insula, alia in medio Cretæ, quarta in Samo, mons est prope
Calidna Atticam. Stephanus. Calidnas etiam insulas, quæ prope Lectum promontorium sunt. Ho
 merus inter Sporadas ponere uidetur. οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον κρέπαδόν τε κάσον τε, καὶ κῆρ εἰς
 ρυπάλοιο πόλιμ, νήσοσ τε καλύδνας. Harum potissima Calidna, nonnulli Calimnam scribunt,
Aegles ubi mel nascitur cum Attico certās. Aegles, ubi Agleti Apollinis fuerat templum. Anaphæ
Ceos finitima Straboni. Ceos, Cea, & Cia: tribus enim modis hæc insula inter Cycladas ab auto
Cea ribus ponitur, Ptolemæo Cia, Straboni & Plinio Ceos, quamuis Coos mendose apud Plin
Cia nium legatur, qui dicit à nostris hanc insulam Ceam uocari, unde Simonides fuit, & uestis
Cea uestis delectationi foeminis uenit. Ex quo Cea ueste, non Coa apud Propertium legi debet. Hanc
 hodie

hodie Permarini Venetorum patricia familia tenent: autor uterq; tetrapolim facit, è quibus
duæ restant: Carthea uidelicet, & ea quam Iulidem uocant. Apud hanc quoq; insulam mos
barbarus erat, ut maiores natu annos LX. qui se inutiles reipub. sentirent, ueneno uitam fi-
nirant. Autores Strabo & Ælianus de uaria historia. Est & Cius oppidum Mysia, & Chius,
itemq; Cos insula in eodem mari, de quibus mox. Sunt & alia, Andros, Olcarus, Ascania,
Cynara, Doliche, Astragile, Pathmos diui Ioannis exilio nobilitata.

ATTICAE, IONICAE, AEOLICAEQVE INSVLAE.

 YCLADVM quoq; ac Sporadum extrema quam multa, inter quas Atticas,
lonicas, Aeolicasq; Ægæum continet, usq; in Hellepontum. Atticae sunt, Aegi-
na & Salamis: Aegina penultima correpta, quavis apud Homerum metri cau-
sa producat. Eius amplissima apud autores mentio, cognominata ab Aelopi
filia Aegina Aeaci matre, quum prius Oenoë diceretur: nobile quodam empo-
rium omnibus in eo mari negociantibus. Argentum prius ibi factum atq; signatum esse Eu-
stathius testatur, obolumq; Aegineum reliquis praestare. Hic Aeacus regnauit pater Thela-
monis, & Pelei: horum fratre notho interepto, alter Salamina, Peleus uero in Thessalia fugit.
Æaco defuncto Triacon quidam Argiuis uacua rege insulam inuasit: ex quo illa Argiua &
Dorica lingua partim censebatur. Hic & Æacia fiebat in Æaci honore, & Manteum erat lami-
darum. Iusti enim Aeginetae praedicabantur, & hospitales, apud quos Iupiter hospitalis coli à
Pindaro dicit, *ἔνθα σωτήρια ξενίου πάρεδρον ἄσκηθ' ἔμελλε*. Hinc & Alcmedon & Timosthenes
nobiles athletae: hic in Nemea, ille in Olympia uictor, ut idem poeta testat. Altera est Aegina
prope Epidaurum in continenti: quapropter nonnulli Homeri carmine loco ubi dicit, quiq; tenet
Aeginam, legendum putant, insulaq; Aegina ut enarrat Eustath. Salamin consequenter longitu-
dine LX. stadiorum ciuitatem eiusdem nominis habens: dicebatur Pityusa à pini frequen-
tia, & in bello Troiano Atheniensibus adhaesisse, ut monstrat Homerus, *σῆσε δ' ἄγων ἴν' ἀθηναί-
ων ἴσαντο φάλαγγες*. Siste ducens, ubi Atheniensium constiterunt Phalanges. Quem uersum à
Solone seu Pysistrato qui Homerum interpollauit, additum fuisse nonnulli suspicantur, ut au-
toritate Homericis carminis, ea insula de qua inter Megareses & Athenienses acerrime cer-
tatum fuerat, in Atheniensium potestate ueniret, quibus antiquitus militasset: ut autor idem
enarrat. Salamis altera apud Cyprum, quam Teucer superiore relicta post bellum Troianum
aedificauit, nominata quandoq; Cenchrea, à uiro eius nominis, qui eam tenuit, Ophis ex mo-
ribus cognominatus: expulsus deinde ab Eurylocho est: autor idem. Hanc etiam Boccarus
rex potētissimus tenuit, à quo classis praefecto Lycophron poeta Xerxem superatum fuisse
dicit. Scyronides petrae ubi Scyron tyrannus de saxo praetereuntes praecipitabat: sublatus dein-
de à Thesleo fuit. Strabo. Samus Ionica insula, prius Parthenias, postea Anthemus, deinde
Melamphyllus, postremo Samus dicta à quodam Heroe, qui colonos ex Ithaca deduxit. Ci-
uitates in ea XIII. Tymbro & Patroclus condidit. Eustath. eam felicem quondam fuisse,
Iunoniq; dicatam, prouerbum quoq; esse propterea: Samum lac gallinaceum ferre. Paulatim
deinde ob tyrannos eius defecisse: praesertim Sylofonta fratrem Polycratis. Parthenius hic
fluuius labitur, qui postea Imbrachus est dictus, ut indicat Callimachi uersus: *ἄντι γὰρ ἐκλίθη
ἰμὸς ἁδενίος*. Ex Samo laudata fictilia. Ausonius, Atq; abacum Samio saepe onerasse luto.
Hanc patriam Pythagoras ornauit, qui Sylofontis tyrannidem pertaesus abiit in Aegyptum.
Rediens autem cum nihilo melius rem inuenisset, secessit in Italiam. Samios Athenienses non
obtemperantes graui obsidione mulctarunt: ac colonos ad duo millia miserunt. Strabo. Sa-
mothracia quondam Dardania, quod Dardanus ex Hetruria fugiens hic substitit: mox in Tro-
iam traiecit, ut Eustath. qui etiam ex autoritate Aristotelis de rep. Samothraciae dicit Leuco-
siam uocatam: deinde à Sao Mercurij & Rhene filio Samus, Thracibus postremo habitata,
Samothracia appellata. Hanc Apollonius primo Argonautarum Atlantidos insulam uocat. qd
ut ait eius enarrator, Electra Atlantis filia eam habitauerit, quam incolae Stratageda uocabant.
Hanc dicunt ex Ioue tris filios genuisse, Dardanum quem supra diximus, Iasum qui à Ioue fulmi-
natus fuit, & Harmoniam quam duxit Cadmus, quam à matris nomine portas Thebarum Electri-
das uocauit. In Samothracia mysteria quaedam celebrant: quibus initiati nauis maris securitatem
auspicantur: ad hanc iussit Orpheus Argonautas descendere: hac ille. Chius ciuitatem habet
eiusdem nominis portuosam, capacemq; nauium lxxx. Promontorium Melenam, montem Palmaum,
Arusiam, locum asperum & importuosum, qui uinum fert graecanicorum optimum: hac Strab. Verg.

Chius

Cos

Andros

Olearus

Ascania

Cynara

Doliche

Astragile

Pathmos

Aegina

Acacia festu.

Manteum lar-

midarum.

Alcmedon

Timosthenes

athletae.

Salamis

Salamis

Scyronides

Samus

Parthenius

Pythago.

Syloson, Poli-

crates tyrani

samothracia

Chius

Melena

Vina

- Arufia* Vina nouū fundam calathis Arufia nectar. Hac nostra atate adiectione unius literæ Mar-
uifia dicimus, quæ prius è Chio, nūc è Creta optima ueniūt. Fert & nigrum laudatiffimum.
- Echalia* Plinius dicit hanc liberam fuiſſe ciuitatem & Echaliā antiquitus appellatam, ex Metrodo-
ri uero & Cleoboli autoritate à Chione nymp̄ha cognominatā. Hanc deniq; Andronicus
- Caunus* Palæologus Imp. Constantinop. Genuēſibus, à quibus imperio fuit reſtitutus, cōceſſit. Cau-
nus à Cauno dicta, adamato à ſore Biblide, quæ ſe præ dolore ſuſpēdit: unde prouerbium
in amores inconceſſos, κάωνος ἔργω. peſtilens alioqui locus ob inclemētiam cœli. Ex quo nar-
ratur Stratonicus citharcedus illac iter habēs, ac reſpiciens colorē hominū ob pallorē prope
ſubuiridem, dixiſſe illud Homericum lib. vi. Iliados, οἴκησ' φ' ἄλλω μ' γενεή, τοῖν δὲ κ' ἄνδ' ἔσθ'ρ, id eſt,
Tale quidē genus eſt hominum, quale & foliorum. Reſellentibusq; eius cauillū, addidit nō
minus urbanum: quomodo eos dicā morbidos, ubi mortuī ambulāt? Lesbos Aeolicarum
metropolis, mil. ſtad. circuitu, clara præſertim uulgata capitis Orphei fabula, quod extin-
ctum, huc undis aduectum, ac locutum tradunt: ratio, quod poſt Orpheum in ea inſula cele-
berrima ingenia eloquio claruerūt, quorum de numero Arion, Pythacus, Sappho, Alceus,
Therpadus. Eius ciuitates plures. Lesbos homonyma inſula, Mitylene, Erassus, unde Theo-
phraſtus fuit: Methymna, uini feraciſſima: Pyrrha, Antiffa, Sigriū promontorium, Mityle-
nen hodie unā cum tota Lesbo Metellinū appellāt, quondam Frāciſci Cataluſij Genuenſis,
cui Caloioannes Imp. Cōſtantinop. quod eius auxilio claſſis ad imperiū reſtitutus fuerit,
dono cōceſſit: nuper uero dum noſtri eam inuādere uellent, à Turcis maxima clade reiecti.
- Lesbus* Inter Leſbū & Aſiam inſulae circiter XL. Hecatonneſi dicuntur Straboni, in quibus Apol-
Mitylene lo colitur Hecateus ab Homero appellatus, id eſt, lōge iaculans: inter quas præcipuæ Smy-
Erassus tha, Gryniū, Cilla, Tymbra, ubi Smynthaus, Grynaeus, Cillaus, Tymbraus Apollo colitur.
Methymna Tenedos uocata quādoq; Leucophrys, deinde à Tenide puella Tenedos, quæ odio nouer-
Pyrrha cæ calumniā apud patrē paſſa, quod à tibicine cōpreſſa fuiſſet, in pelui ab eodē poſita, & flu-
Antiffa uio Cydno permiſſa, delata eſt in hanc inſulam: ubi Neptuno templum dicauit, in quod tibi-
Sigrium cines ob puellæ infamiam ex lege non ingrediuntur. Hac Aelianus de uaria hiftoria: hodie
promon. quoq; nomen antiquū retinet. Lemnos contra Troadem iacet: nūc Stelimum appellatū,
Hecatōne. ubi Vulcani officina, & urbes duæ, Myrina, & Epheſtia. Homer. Lemnios Sinties appellat,
Smynta ubi Vulcanum è cœlo claudum cecidiſſe, primo Iliados dicit. Lemniades mulieres uiros in-
Grynium terfeciffe ad unum omnes, præterquā Hyſipileam, quæ Thoanti patri pepercit: cum alij tum
Cilla Apollonius in argonauticis refert. Cauſa fuerat, quod cum Venus à uiris in ſacrificio deſpi-
Tymbra ceretur, tetrū odorē uxoribus immiſit. Illæ propterea deſpectæ, in uiros è Thracio bello cum
Tenedos captiuis pellicibus ſibi adiunctis redeuntē coniuauerunt. Hac inſula à Ludouico patriar-
Lemnos cha Aquileienſi, qui à Calliſto III. cum claſſe aduerſus Turcas fuerat miſſus: ex hoſtibus re-
Myrina cepta fuit, ſtatimq; poſt eius diſceſſum deperdita. Gnidus geminos portus habet, ac in fron-
Epheſtia te inſulam VII. ſtad. circuitu: altā & aggeribus iunctam continenti, facientē Gnidum quo-
dam modo biurbem: nam maxima eius pars inſulam habet, utruq; cōtingentem portum.
Fuere hinc Eudoxus mathematicus Platonis ſodalis, Theopompus hiftoricus, Cteſias me-
dicus & hiftoricus. Stra. Cos ciuitatē eiufdem nominis habet. Homer. κόμ' Εὐρυπέδων. Eu-
ripalus enim Hercules & Calliopes filius in ea regnauit, dicta quondā Merope à Meropum
genere inibi habitātium, uel à Merope cuius filia Co nomen inſulae dedit. Incolæ Coi dicun-
tur: clara Aefculapij templo, & Appellea Venere imperfecta, quam Coi Auguſto dono de-
dere: præterea Hippocrate medicorum principe, & Philete elegiarum poeta: tum Nicea ty-
ranno. Hanc hodie Langoum uocant, in Rhodiorum quandoq; poſtremo in Turcarū po-
teſtatem conceſſit. Tanarus inſula in hoc mari dicta Stephano à Iouis filio Tanaro, qui è
templum Neptuno in hoc loco cōſtituit: clara inſuper marmoribus. Ante Magnēſiam inſu-
læ ſunt Straboni, Ifus, Peparethus, Scyatus, Haloneſus, à fale quod ibi conficitur dicta, Pro-
conneſus antea, ut ait Stephanus. Ante Thraciam Imbrus ſacra Cabiris Thracum numini
bus: & Mercurio, quem Imbrum fortunati uocant, ut autor idem dicit.

HELLESPONT. PROPONTIS, BOSPHORVS, EUXINVS.
OST Aegem Helleſpontus, Propontis, Bosphorus, & Euxinus cum eorum
inſulis ſub uno aſpectu cōſiderandi. Helleſpontus enim nūc Brachiū S. Geor-
gij cognominatus: ab Helle Phryxi ſore in eo demerſa, nomen olim auſpica-
tus: longitudine procedens: hinc Seſto & Callipoli, inde Abydo & Lampſa-
co, ſpatio

to, spatio septem stad. freto diremptis, quod Xerxem pōtibus iunxisse dicūt. Propontis ue-
 ro est ubi paulatim mare ex angustijs spatiatur. In hoc omnis Asiaticæ Mysiæ sita est ora,
 hic etiam Cyzicus insula est duobus pontibus iuncta continenti, cum urbe eiusdem nomi-
 nis, gemino portu, & naualibus: iuxtaq; montē Arctiacem habet Straboni, ubi nutrices Bac-
 chi in urfas fuere conuersæ, ex argumento nominis: ueritas autem quod hic mons maxime
 feris abundat. Eusta. Cyzicus autem de nomine regis etymū trahit, qui ut est apud Apol-
 lonium, Argonautas honorifice excepit: deinde cum in prælio cum Dolionibus congrede-
 retur, per imprudētiam ab ipsiſ Argonautis est interfectus. Cuius genealogiā historiamq;
 in Onomatologia latius descripsi. Diogenes Cyzicenus qui res patriæ suæ conscripsit, di-
 cit in Propontide has esse insulas. Proconnesum, Phœnicem, Halonem, quæ & Prochone
 uocatur: Phiscum, Ophieſſam, Besbycum. Sed & aliæ quoq; Stephano recensentur. Ar-
 tabicia, Balcea, Harpagia, ἀπὲρ τῶν ἀρπαγῶν: unde raptus Ganimedes. Aphnitis palus, Terea
 mons. Præterea Doliones populī, & Macrones, omnes Cyzico adiacentes. Sunt monstro-
 si quidam, quos Idaeos dactylos uocant, statura gigantea: quibus Cyzicus imperat, & ar-
 gonautæ pugna restiterāt. Macrones enarrator Apollonijs à lōgis crinibus dictos esse uult
 à Macronibus populis Eubœæ, quorum coloni sunt. Strabo tamen hos inter gentes Ponti-
 cas ponit. Eustath. in Dionysium, dicit suo tempore Zanos appellari, regionemq; eorū in
 ponto Zaniam. Idem & Procopius. Zanos enim & Lazos in dextera Ponti supra Trape-
 zuntios ponit: & hæc quidem de Propontide. Rursus igitur mare in arcūm & angustias
 coit, & Thracius Bosphorus uocatur, latitudine D. pass. quā Dareus Xerxis pater copias
 ponte transuexit, ut ait Plinius: Duo in his ora describuntur, exterius alterum & Boreale,
 alterum interius & australe. Memorantur & Bosphori præter hunc duo alijs: Cimmerius,
 & Indicus. De hoc autem Arianus sic scribit, πόρθμος ὁ κατὰ χαλκιδόνα καὶ βυζάντιον ἀπὸ τε
 μύσων, δὴ τῶν μύσσιοι ἀντιπέραν ὤκουσιν ἐπὶ θράκῃς. ὕστερον ἢ βόσφορος, ἐπὶ τῆς συμφορᾶς ἐπὶ ἰῶν. hoc est,
 Porthmus qui iuxta Byzantium & Chalcedonem est, aliquando Mysius dictus, q̄ Mysijs
 propè habitauerint: postremo dictus Bosphorus in transitu, à calamitate Ius bouis. Aliqui
 uero non ab Io, sed alio boue, quem è uaticinio quidam è Phrygia Byzantium transfretan-
 tes, ducem secuti sunt: eius deinde pro tali beneficio æneum Icona statuerunt, quem Chal-
 cidonenses etiam templo honorauerunt. Posteris deinde temporibus dictus & Bosphorus
 ab oratoribus per quandam paraphoram, quod Philippus Macedo in expugnatione By-
 zantijs noctu clam cuniculum effoderet, quo milites intruderet. Ciues igitur beneficio lu-
 næ per rimas cuniculi fulgentis fraudem animaduertentes, sese munierunt. Hæc Eusta. in
 Dionysium. Dicitur etiam huiusmodi maris angustia, ex Græco & recepto uocabulo Por-
 thmus, & Porthmea, sicuti terræ angustia duo maria dirimētis Isthmos. Sequitur Pontus,
 qui inter duos Bosphoros, Cimmerium, & Thracium D. mil. pass. Polybio distantes. Dici-
 tur & Euxinus, quod Hercules hunc locū purgauerit, hospitemq; reddiderit, cū prius pro-
 pter uicinos Scythas inhospitales, Axenus à Sophocle & ab alijs uocaretur: Hunc Hero-
 dotus maximum esse pelagus dicit: duoq; ibi inter se aduersa promōtoria, ueluti columnas
 geminas Pontum modo Scythici arcus contenti, qui cornibus coniungatur, coarctant: alte-
 rum ex his australe Carambis uocatur, quod ad terram Paphlagonum: alterum Criumeto-
 pon, quod ad Cimmerium pertinet, quare euenit, ut nauigantibus ex oriente in occidentem,
 seu ex aduerso longe conspicientibus, finem se putent pelagi uidere, iuxta uero propinquā
 tes, prolixius q̄ putauerint protēdatur, ex quo duo freta à Sophocle sunt appellata. Habet
 præterea Pontus Cyaneas petras, quas Strabo scribit paruas esse insulas inter se aduersas:
 alteram in Asiam, in Europam alteram spectantes, ab Europa x. x. stad. diuisas. Pindarus
 fabulam secutus, uiuere eas dicit, extinctasq; tunc demum cum Argo pertransijt. Scribitur
 & de his in Odyſſea. Dionysius & Herodotus eas πλανήτας appellāt, quasi mobiles & errati-
 cas. Dicuntur Cyaneæ à colore nigra, ab undarum cōcursu & nauigiorū: dicuntur & Sym-
 plegades à mutuo cōgressu, de quibus apud poetas mentio. Est & in eodē Ponto Thynias
 Ptolemæo, & item alijs: cuius perimetrum Eusta. ex aliorū autoritate VII. esse stad. tradit,
 à nymp̄ha quadam Heracleotica eiusdem nominis dicta. Callisthenes in Periplo eam Thy-
 nida à Græcis uocari & insulam & regionem, à Barbaris uero Thyniam. Strabo item in eo-
 dem mari propè Paphlagoniam duos esse scopulos dicit, à colore Erithynos uocatos, quod
 tellus in ea parte rubricare uideatur. Stephanus eos tamen inter Paphlagoniæ ciuitates po-
 nit, &

Arctax
 Proconnesus
 Phœnicem
 Halone
 Phiscus
 Ophieſſa
 Besbycum
 Artabicia
 Balcea
 Harpagia
 Aphnitis
 Doliones
 Macrones

Zani & Lazus
 Thracius
 Bosphorus
 Dareus
 Cimmerius
 Indicus

Porthmus
 Isthmus
 Pontus inter
 duos Bospho.

Carambris
 Criumetopon
 Cyanea pe-
 tra, quæ &
 symplegades.

Thynias

Erithyni

nit, & Homerus in Paphlagonum catalogo collocat, ὑψικλοῦς ἐριθίους. Apollonius in Argo
 nauticis, ἀποφύδος πηδινένειόν τ' ἐριθίους. Inuenitur & piscis Erithynus ob eādem coloris cau-
 sam cognominatus. Cimmerius Bosphorus ab oppido Cimmerio uocatus, latitudine xxx.
 Cimmerius longitudo lx. stad. Straboni. Mæotis enim ipsa quasi Ponti mater dicitur. Mæa enim nu-
 Bosphorus trix Græce, vij. mil. stad. spatium continet, & intus Alopeciam insulā: nam ut ait Polybius,
 Mæotis cū multi amnes in Asia atq; Europa in eam influant, euenit ut repleta palus per ostium suū
 in Pontū effundat: Pontus ipse in Propontidem: Effluxus causa est multitudo amnium in
 alueos permeantium: cum cōtinuo humore augeat, necesse est & efferrī per ostia: altera q̄
 multitudo & cōcursu arenarū quas continue defluentes in Pontū ac Mæotidem augent,
 usq; adeo aluei replentur, ut superferri humorē necesse sit. Quare opus ut ueniat quādoq;
 tēpus, ut utriusq; terræ prorsus æquetur: quod quidē ex parte factū apparet: quippe Mæo-
 tis iam ferē repleta est, altissima nanq; pars eius quinq; uel ad summū septem ulnis extendi-
 tur, ex quo maioribus nauigijs transfretari non possit, nisi nautis sex malum trahentibus.
 Cūq; ipsius aquam olim fuisse sapore q̄ simili marinæ omnes authores cōsentiant, nūc pa-
 lus q̄ dulcissima reperitur. Quod & Ponto euenturum quandoq; eadem ratione uerisimili-
 le est. Hæc de Ponto & Mæotide Polybius. Nunc ad insulas maiores Aegæi reliquiq; ma-
 ris Mediterranei transeundū: Eubœam uidelicet, Cretam, Rhodum, Cyprum. Eubœa pri-
 mum ab occidente longo Euripo, qui ponte coniungitur, à Bœotia diducitur: à meridie
 Myrtoum, quod ab insula eiusdem nominis cognominat, simul & Atticam ex uicino pro-
 montorio Geraſto: ex altero uero promontorio Caphareo Helleſpontum prospicit, lata ut
 maxime XL, longa CL. in circuitu CCCCLXXV. pas. mil. Plin. computata. Dicitur quoq; ab
 Asopi filia eiusdē nominis, seu ab Io, quæ in bouem olim uersa, antrū prope insulam hanc
 naſta, peperit Epaphum: inde ab ipsa mugiente locus nomen auspiciatus, ut tradit Eustath.
 Strabo alteram in Macedonia ponit, tertiam in Sicilia, quartam apud Argos, atq; omnes
 ab hac pfectas. Quæ à Turcis capta fuit, āno M. CCCCLXX. Die quo Paulus II. Pont.
 Eubœa quādo apud basilicam Lateraneñ. pro ea liberanda supplicationes una cū senatu populoc; Ro. ha-
 buit, in quibus & seruatoris imago prælata, & nos aderamus. Eubœæ quam hodie Nigro-
 Chalcis pontum uocant, metropolis Chalcis est, deinde Erethria. Vtriusq; mœnia Troianis tēpori-
 bus antiquiora posuisse dicuntur Athenienses Straboni. Homerus utriusq; meminit. χερ-
 κίδατ', εἰρήνην τε πλυσαφύλον ἰστιάαν. Est altera in Italia apud Cumas, huius colonia: præter
 rea apud Corinthum, in Aetolia, in Syria: unde fuit Iamblycus philosophus: apud Atho-
 montem: postremo Chalcidicis insula contra Calcedonem, ubi sunt æris metalla. Stephan.
 Erethria in ora sita Menelais prius dicta à patre Eurythi: deinde Erithreo, Phaetontis filio.
 Illam quam supradixi, Erethriam ab Homero memoratam, iam deletam esse Strabo mon-
 strat, dicens: Hæc quæ nunc Erethria prope Oropum, ciuitas maxima Eubœæ post Chal-
 cida metropolis est totius insulæ, sita in ipso Euripo, contra Aulida, uocata quandoq; Aro-
 tria ob præcellens frumentū farinamq; candidam. Altera Athenis Erethria fuerat, ubi nūc
 forum: unde hanc Euboicam originem habuisse uolunt. Est item Thessalica Erethria alia
 Isthia & circa Pharsalū. Isthia & Estia dicitur, quæ postea Oreus uocata: unde Isthiaenses. Isthia
 Oreus uero coloni ab Isthia Thessalica. Erat autem hæc mulier filia Hyriei, quæ an dederit ciuita-
 ti nomen, an acceperit, incertum. Sita est in excelsio monte supra petram, ideoq; Oreus ap-
 Orion pellata, mutata in ω ab Homero: nonnullis placet Orionem hic educatum loco nomē de-
 Philistides disse. Regnavit hic Philistides tyrannus, quem Athenienses sustulerunt. Eusta. Cæterū ui-
 tyranus no bono hunc locū abundare testat Homerus, cum πλυσαφύλον eam uocat. Ellopia à Ello-
 Ellopia po filio Titoni, Cerynthus quando uocata, quam fluuius ambit, seu Budoras eiusdem cum
 Dion monte Salaminio nominis. Hoc oppidum esse Isthiaensium, & in ora situm testatur Strabo.
 Dion in excelsio Cynæo Eubœæ promontorio situm: quare ab Homero dicitur: Dii mœ-
 nia celsi. Est aliud in Macedonia, ubi certamen erat olympicum. Testatur insuper Strabo,
 Carystus apud Oreum, de quo supra dixi, Atheniēñ. duxisse coloniam, quam Diada appellauerunt.
 Apollo Præterea Dias esse plures meminimus in Thessalia. Carystus in ora sub Oche monte sita,
 Carystius dicta etiam Aegæa ab Aegæone rege, à quo & Aegæum pelagus, in eaq; templum Apollis
 Marmor Ca nis marmorei, tum nobilis marmorū lapidicina. Item lapis quē pectunt, nent, texunt: inde
 rystium mantilia cōficiunt, ea ubi sordescunt, in flāmam proiecta nitescūt. Strabo, Plinius. Nos q̄
 styra huius generis linum Romæ uidimus non absūmī. Sita est contra Chium ad Myrtoum pe-
 lagus

lagus, dicta à Carysto Chironis filio, à quo Chironia quandoq; uocata. Vinum Carystium non hinc laudat, sed ex Carysto Laconica Straboni. Stryra prope Carystum direpta olim à Phædro Athen. duce. Stryrachium uero mons Cretæ est. Adepfa urbs Straboni. ix. sita ad aquas Herculis calidas, ubi æris & ferri metalla. Callimachus. *Δαιδάλῳ ἔνδ' ἰαχέμενδ' ἔργα* *εἰδ' ἔργα*. Euboici ferè omnes huic officinæ intenti, fabriq; omnes: nam & Epaphrodytus testatur ibi primum æra fuisse inuenta: Curetasq; qui cum Ioue conuenerunt, huic operi uacasse. Abantis quondam Eubœa, dicta ab Abante Argiuo, uel filio Neptuni & Arethusæ. Aristoteles ait, q; Thracæ ex Aba Phocensium urbe profecti incoluerunt insulam, colonosq; Abantes cognominauerunt. Reperit enim quædam de Abantibus, deq; Dio huiuscemodi apud Eustath. genealogia. Erictheo Pandionis filio fuere filij, Cecrops, Orneus, Pandorus, Motion. Orneus Peteonũ cognomẽto Mnestheum regẽ Atheniensium genuit. Pandorus Eubœam incoluit. Cuius alter filius Dias Dion ædificauit, alter Alcon, Abantes tenuit. Huius igitur Calchodon Elephenorem suscepit, quẽ Homerus regem Abantium uenisse ad Troiam scribit. Eteonum urbs. Home. *πολύκημύρ τ' ἔκωβόρ*. nũc Scarpha, ut ait Eusta. uocatur, in monte sita. Memorant & illa parua oppida: Camæ, Elymnum, Marinarium, Tryche, Amarynthus. Montes quoq; Cotyleon, Dyrphis, Oche omnium maximus: unde & ipsa Eubœa quandoq; dicta est Oche, uel *ἄρ τὸ ἔξ ἔχμ*. q; altitudine excellat, uel *ἄρ τὸ ὄχρεας*, id est, concubitu Iunonis & Iouis, uel *ἄρ τὸ ὄχρεας*, id est, pabulo quo pecudes late pascuntur. Promontoria uero Cerastrũ, quod Atticam: & Caphareum, quod Hellepontũ prospicit. Hic dicitur Nauplius Palamedis pater ignes noctu protulisse ultores, quibus adlecta classis Græcorum naufragium passa est. Flumina duo præcipua Strabo commemorat: Careum & Neleum, eorumq; altero albas, atras altero pecudes epotas fieri, quod in Cratide flumine Brutiorũ in Italia dicit etiam euenire. Creta à Curetibus, qui primo insulã habitauere: inde per syncopen dicta, siue à Crete Iouis & Ideæ Nymphæ filio ut Stephanus, ut uero Plin. ex autoritate Dosiadis, ait, à Creta nymp̃ha Hesperidis filia: Anaximander à rege Curetum, Philistides Aeriam, deinde Curetam quondam & Macarem à cœli temperie dicit appellatam. Terminatur Ptolemæo ab occasu Adriatico, à septentrione Cretico, à meridie Punico, ab oriente Carpathio maribus. Patet longitudine Plinio pas. mil. cclxx. latitudine. l. Cretum olim urbibus habitatum fuisse sanè inter omnis constat authores, apud Homerum uero tantũ. xc. Nam in Odyssea *ἑνενηκὸς πόλεις* appellat, quoniã Leucias, cuius Lycophron meminit, decem in ea ciuitates deleuit post bellũ Troianũ. Tradit Ephorus decem fuisse ædificatas, sed omnino constat secundũ eum atq; alios, Homeri tẽpore centum fuisse ciuitates. Cretensium temp. antiquissimã omnium Minos iustissimus legibus constituit, ut est author Aelianus de uaria historia, idq; probare uidetur Homerus, cũ ciuitates eorũ *ἑνενηκὸς πόλεις* appellat, id est, bene cultas atq; habitatas: & Archilochus cauillans in quosdã ait, *νόμος δ' ἡ κρητικὸν διασκη*, quasi optimæ leges Cretensium fuerint. Potentes mari quõdam fuisse, prouerbium Græcum est argumẽto, quod per ironiam dicitur: Quasi Cretensis ignorat mare. Alterum eos agit prouerbiũ, quod in quẽq; astutum iactamus, *κρητίνας*, id est, Cretizas, quod huiusmodi sint illi natura. Hic Iouis infantiam Curetes dicuntur occultasse, crepantibus armis. Quod genus hominũ & in Eubœa, & in Aetolia, & in Acarnania sparsum, in unũ tamẽ redigitur. De quibus, deq; eorũ origine nõnulla in Epiro & Acarnania dixi. Nam ut ait Strabo, & Curetas & Corybantes, & Cabiros, & Ideos dactylos, & Telchinas eosdem esse populos, nõnulli uero cognatos inter se dixerunt. Cretam in potestatem redegit primus Romanorũ Metellus Creticus, insequentibus deinde tẽporibus sub Imperatoribus Constantiopolitanis diutius fuit: postea cõcessa Bonifacio Montiferratensi, à quo demum Venetis magno diuendita fuit, anno M. c x c i i i i . sub Henrico Dandalo duce rebellans. Deinde M. c c c x l i i i . per Andream ducem sub iugum missa. Vrbes nunc in ea decem cũ Præsulibus cernunt, inter quas metropolis una, quam Candiam uocant, ubi & Prætor Venetus ius dicit, & portus est: reliquæ Rheteniũ, Cania, Sitia incolumes: ceteræ semidirutæ, Chisanum, Arium, Milopotamũ, Arcadia, Chersonesus, Hierapetra, omnia ferè mutata nomina. Nũc uero ad antiquas ueniamus, inter quas Cnosus, Cortyna, Cydon urbes mediterraneæ Straboni ponuntur à Minoe ædificatæ. Cnosus prius Ceratus à flumine dicta est, eã Homerus in Odyssea Minois regiã uocat, ubi ille nouem annos regnauit, descendens in antrum: unde se mandata legesq; à Ioue haurire dicitabat, *ἔνθα τὸ μίνως ἐννέωρος βασιλεὺς*

Adepfa

Abantis

Eteonum

Camæ

Elymnum

Marinarium

Tryche

Amarynthus

Montes

Cotyleon

Dyrphis

Oche

Promontoria

Cerastrum

Caphareum

Nauplius

Careum

Neleum

Creta

Centũ Cretæ

urbes.

Minos

Curetes

Corybantes

Cabiri

Idei dactylæ

Telchines

Candia

Cnosus

Cydon

Cortyna

GEOGRAPHIA

Labyrinthus Διὸς μεγάλου ὄαρις, Sita est in plano contra Peloponnesum: Romanam postea coloniam accepit. Cortyn siue Cortyna diu sine mœnibus fuit, per se munita, donec Ptolemæus Philopater eam muro cinxit, complectens ambitum L X X stad, Strabo. Hic prope Labyrinthus, cuius dicunt adhuc extare uestigia, ut retulit mihi noster Georgius Alexander, eius insulæ præsul, qui locum adiuit. Mons est effossus, ac undiq; concauus, una tantum & angusta uia aditur. Dux loci peritus præcedit cum ardente funali, inextricabilem errorem per te nebras monstrando. Non longe distat mons alter accessu difficilis, situ inexpugnabilis, qui lucus Ioui antiqua superstitione sacer fuerat, hodie Themenos ab incolis appellatus: ut idē Georgius dicebat, Lyctus, itemq; Lycastus urbes. Homerus. λυκτὸν μίλκτορον, ἢ ἀργινόεντα λυκάσσορ. albatem uocat Lycastum, quod terram habeat albescentem: est & alia in Ponto Stephano. Phæstus cum acuto profertur, ad differentiam Phæsti grauitoni. Dicitur à uiro eiusdē nominis, Herculis ex Ropalo filio nepote, distat à Cortyna stad. lxx. à mari. xx. aliā in Peloponneso Phæstum supra memorauimus. Dion, Rhytium, Polyrenum, ἢ τὸ πῶλλον ῥήνεα, hoc est, multas oues habere, quod fœcundus sit, & idoneus pecuariæ locus. Arcadia Stephano ex autoritate Demetrii, nunc semidiruta, cui præerat Georgius Alexander supra memoratus, q̄ paucis ante annis Romæ p̄fitebat. Eleutheræ, prius Aorus dicta à nymphæ quadam Stephano, sita ad Catactū fluuiū. Oaxus urbs in monte sita: unde (ait Stephanus) nomen accepit. ὄαξ enim apud plerosq; Græcos præruptus, præcepsq; dicitur. Herodotus ait, in hac regnasse Erearchum Batti Cyrenarum conditoris filium. Oaxi meminit Vergilius. Cretæ uenimus Oaxum. Olerus, de quo Zenon in Creticis ait, ante sacrā Pitnam Olerum fuisse ciuitatem in alto monte sitam, ac sacra Penei cum deæ faciunt: Oleriam appellant celebritatē. Lampe urbs Agamemnonis ædificiū, alia in Arcania Steph. Bienus urbs, ἢ τὸ ἐν βίαις, quod hic Mars uim sit passus ab Oto & Ephialto Neptuni filijs, à quibus etiam ibi sacris est honoratus, quæ Hecatonphonia uocabāt. Per siccitatem olim coloni hanc urbem relinquentes, Hydruntem in Italiam applicuere, ibiq; nondum mœnibus conditis, responsum accepere, ut loca palustria maxime peruestigarent. In Asiam igitur tendentes, apud Rhydum fluuium in Galilææ regione urbem ædificauerūt: Biamq; uocauerunt, ob quandam apud eos uirginem Bamiam ab hiatu terræ absumptam. Cuius Eusebius in ecclesiastica meminit historia. Stephanus. Atq; hæc quidem mediterranea, littoralis autem regio meridiem uersus: Hierapitna urbs, nunc ad uicum redacta, quam Hierapertram in codice fisci appellant, præfulem habentem. Eritheum. Leon promontorium. Asterusia Ad septentrionem uero Heraclea, Panormus, Dium, Rhithyna contra Atticam, quam hodie Rhetinum in fisci codice scribunt: præfulem habet. Cysanium urbs item ad uicum redacta, præfulem tamē habet: hæc Plinio urbs dicitur: Ptolemæo promontorium. Cydon laconicam spectans, tertia post Gnosum & Cortynam nobilitate connumeratur, à quibus æque abest stad. lxxx. Straboni. Amphimala, quæ sinui nomen Amphimalo dedit. Minoū. Dictamum. Aptera urbs, cuius etymum Stephanus huiuscemodi adfert. Sirenes de canu in eo loco cum musis certantes ac uictæ, depositis ex humero alis, albo se inficientes, in mare proiecerunt, ex quo Aptera locus, quasi sine alis. Insulæ uero iuxta Leucæ appellata ex adsumpto colore. Ptolemæus quoq; in hac parte montes Leucos ponit. Pantomatiū. Drepanum promontorium. Ex orientis parte Camara urbs, & Zephyrium promontorium. Ex occidente Chersonesus. Coryx. Criumetopon item promontorium, quod arietis speciem præbeat. Est aliud circa Pontum Euxinum. Mōtes uero præ cæteris nobiles, Dicte, & Ida, apud hunc & Panacra mons alter: cuius meminit Callimachus. ἰδαίσις ἐν οὐρεσι, ἢ κλιβαί πανάκρη. Est & Cypri urbs. Rhodus sicuti & Cyprus in Asia est, uocabatq; prius Ophiussa: postea Telchinis, eo q̄ Telchines eam incoluerunt, genus hominum maleficum & fascinatoriū: qui ex Creta primū in Cyprū, deinde huc cōmigrauerunt, & ferrū prius & as exercuerunt. Post Thelchinas Abliades successere: ex quorū uno Cercapho & Cydippe coniuge filij procreati sunt, qui urbes de nominibus suis condiderunt: Lindū, Ialysum, & Camirum. Quidam putāt à Tlepolemo ædificatas, Herculis & Astiochiæ filio, eisq; nomina filiarum Danaï indidisse. Hæc Strabo. Homerus Tlepolemum hunc Rhodios ad bellum Troianum duxisse dicit, autorem generis, & illarum trium ciuitatum. λίνδον, ἰάλυσον, καὶ κάμιρον, ἢ τὸ ἐν κἀμῖνον, ob eam causam Pindarus Tlepolemi insulam eam uocat, dicitq; à Rhodo nym

do nympha Solis ac Veneris filia dictam. Rhodios quoque Mineruæ primum sacrificauisse statim ubi è Iouis illa processit ceruice. Iouem propterea loco beneficij in ea auro pluere iussisse, ex quo diuitijs insula referta est. *ἔρεχε δὲ αὐτῷ βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσέοισι νιφάδεσι πόλιμ ἀνιχαφαίσειν τέχνας.* De diuitijs eius etiam Homerus. Chara Ioui tellus hominū regi atque deorum: Quique & opes illi multas diffundit & amplas. Hæc omnia fabulosa referuntur, ut plane terra comendetur, quæ reuera fortunata fuit, quaquam uersus ad hominum salutem, aut etiã Colonias nauigando: unde & in Hispaniam usque profecti, Rhodum ædificauere. Rhodij Diores sunt, eorum dicendi genus Quintilianus comendat, dicens esse mediū inter Asiaticum & Atticum. Aeschynes cum à rep. excidisset, eò doctrinam Athenarumque studia primus intulit: ac adeo is locus literis reffloruit, ut deserta plurimi patria, undecumque tanque ad comune gymnasium eò conuenirent, mallentque se Rhodios appellari, ut duobus Apollonijs alijsque contigisse memoriae proditum est. Duri sanè atque asperi taxantur, uel ob dicendi genus, uel è situ regionis difficili. uestigia Apollinei templi adhuc monstrantur, ubi Colosum Cares Lyndius altū cubitis DCC. ex ære extruxisse fama fert, quo terræmotu postremo corruente, hostis Sultanus Aegypti, quum insulam inuasissent XC. camelos ex eo dicitur exonerasse. Hæc insula post amissas Hierosolymas in potestatem militum S. Ioannis peruenit, à quibus sæpe contra impetum Barbarorum defensa, patrum nostrorum memoria ab Habusato Aegypti Sultano bellum quinque annorum pertulit: deinde à Calisto III. Ludouicus Patriarcha Aquileiensis eò cum classe missus, Rhodum à Turcarum longa obsidione soluit, eorum trirēibus apud oppidum S. Petri depressis, ac Lemno recepto. Postremo Sixti IIII. tempore periculosissimum eorundem hostium sustinuit bellum, mœnibus penè deiectis, quod tandem diuina ope, & militum uirtute euasit, ubi & quædam auxilio nostris ferunt uisa portenta, duce ipso ac Magistro pro mœnibus astante, ac ad extremū profide, proque patria ad laborem, sui exemplo cæteros inuitante. De ipsius urbibus tribus nihil nunc restat, nisi Ialysus, qui Rhodus appellatur eodem cum insula nomine, quò cæteræ comigrarunt usque Plinij tempora. Lyndus enim in monte sita, nobile Mineruæ templum habebat à Danaïdibus exstructum. Hinc Cleobulus unus è septem dicitur fuisse. Cyprus, Crypta prius Stephano uocabatur, quod à maris undis uideatur abscondi, & Ceraestes ob montes frequentes, quasi cornua quædam prætendentes, & Amathusia & Minois & Achamantis circuitu Straboni trium milium & ccccxx. stad. Plinio cccclxxv. pas. mil. similis Eustathio. Posita uero Ptolemæo ex parte septentrionis Issico sinui proxima, à meridie Aegyptio pelago, ab occidente Rhodo. Insula mollis alioqui, & Veneri dicata: nam ex eius nomine *κύπριον* Venerem appellat Græci. Trogus scribit, Cyprios uirgines suas prius nautis in littore prostituere solitos: deinde matrimonio collocare. Nos in urbe Roma uidimus Carlotæ reginæ comites, haud famæ priscae nequitia cedentes. Habuit & tyrannos olim Græcos: Teucrum primo qui condidit Salamina, eiusque prolem usque ad Euagoram & filiū eius Nicolem, ad quem est Isocratis oratio. Verū postea, ut ait Strabo, iuuantibus Romanis in manus uenit Ptolemæorum: quorum postremus, quod parum gratus uideretur erga rempub. sublatus est. Causa fuit P. Clodius Pulcher: captus olim à piratis, Ptolemæo scripsit ut precium ei ad liberationem mitteret: quod admodum paruū ei missum pyratae spreuerūt, liberūque gratis dimisere. Creatus inde Romæ Tribunus euicit, ut M. Cato prætor in Cyprum mitteretur, eam regi ablaturus, quod cum rex præsensisset, uenenum sumpsit. Cyprus prætoriam prouincia deinde facta, quæque Antonius Cleopatæ & eius sorori Arsinoe eam tradiderit, post eius mortem ad rempub. redijt. Hæc ille. In eandem ferè sententiam: Rufus Cyprum, inquit, famosam diuitijs populus Ro. paupertate sollicitus occupauit. Eam rex foederatus regebat, sed penuria erarij lege lata per P. Clodium trib. pl. Cyprus confiscari iussa est: quo accepto nuncio, rex uenenum hausit, quo uitam priusque diuitias, amitteret. Occidente deinde imperio, Constantinopolitani Imp. eam tenuere, quos primum è possessione eiecit Ricardus Angliæ rex. Hierosolymā classe petens, eò tempestate delatus cū portu prohiberetur, indignatus, arma quæ in Saracenos parauerat, in eos conuertit, in potestatemque insulam redijt, præsidioque firmavit. Nec diu postea Guidoni Lusignano uiro Gallico, qui de Hierosolymitano regno pulsus fuerat, permisit, comutatione tituli regni Hierosolymitani. Igitt hæc ille acceptā suis per manus tradidit, donec regnū longa successione ad duos perueniret fratres: quorum alter nomine Petrus cū classe instructa Hispanis & Gallis Alexandriam inua-

*Templum solis
Sultanus Ba-
byloniæ*

Ialysus

Cyprus

Teucer

Euagoras

Nicoles

Ptolemæus

dit, ingenti inde abacta præda, paulopost reuersus à fratre trucidatur, qui parricidij pœnas mox dedit. Nam in conuiuio quod sumptuosum parauerat anno MCCCCLXXII. inuitati Genuenses & Veneti iudices, quos Baliuos appellant, ac de confessu & loco concertantes, Genuenses ægre tulerunt, quod regis sententia Veneti essent prælati, quapropter in eum coniurauerunt. Re patefacta, rex coniuratos quotquot aderant una die è fenestris prætorij deiecit, reliquis ad unum, qui Cypri agebant ex ea natione, necatis. Genuenses hoc accepto nuncio, classem armant: ex improvisoq; insulam confestim inuadunt: regem cum coniuge capiunt: ac domum cum præda ingenti in triumphum ducunt. Regina, q; prægnans esset, in custodia peperit, Ianum nomine: quod Genuæ, quam Ianuam corrupte uocant, natus esset: tandem uterq; dimissus sub tributis conditione, & Famaugusta quod Cypri est emporium, sibi retenta. Ianus igitur patri succedens, à Sultano Ægypti Melchella, ob memoriam paternæ inimicitie simul & iniuriæ inuaditur, dumq; classi classe occurrit, capitur ab hoste unâ cum Nicostia: urbs diripitur atq; incenditur, ipse postea CXXX. milli. aureis sese redemit, tributum pendere pollicitus. Huius duo fuere liberi Ioannes, & Anna, quam Ludouico Ludouici Sabaudiensis ducis filio locauit: Ioannes autem regno successit, uir singulari mollitia præditus, qui ex Helena Theodori Despoti Ioannis Palæologi imperatoris Constantinopolitani fratris filia Carlota tantum suscepit, ex concubina uero Iacobum, Filiam Ioanni cuidam ex genere Lusitanorum regio locauit, qui soceri regni res cunctas administrabat: demum ueneno sublatus est opera cuiusdam, qui causa illius rebus ac loco, quem præcipuum apud regem tenebat, deiectus fuerat. Carlota deinde Ludouico Ludouici Sabaudie ducis filio eius patrueli tunc absenti iterum nupsit. Iacobus uero præsul Nicostien. à parentibus factus pontifice minime probante. At ille post mortem eorum spreto sacerdotio regnū inuadit. Ludouicus interea Carlote uir è Gallia aduersus ac classe instructus Iacobum de regno deiecit. Hic ad Sultanum confugiens eius ope restituitur, Ludouicus in arcem Nicostie confugiētem expugnat. Regnum quoq; integrum cum Famaugusta, quam ad eam usq; diem Genuenses tenuerant, adeptus, utq; perpetuo munimento firmaretur, Catharinam Marci Cornarij patritij Veneti filiam in matrimonium duxit, quam senatus in filiam adoptauerat dote adsignata. Hæc post annum uidua ac prægnans relicta posthumum pepererat infantem. Quo breui tempore pereunte regnum iure hereditario ad Venetos peruenit, anno MCCCCLXX. Ludouicus interea ad sedes paternas remeauit. Quumq; ocio magis diuinisq; rebus quàm imperio natus esset, in solitudinē apud Ripham supra lacum Lemannum usq; ad extremum se recepit. At Carlota uirago minime quiescens dum obsideretur statuit in Italiam Romam ad Sixti pontificis opes confugere: à quo pecunia tantum adiuta ad Sultanum inde in Ægyptum transfretauit, apud quem triennium auxilij expectatione quum frustra triuisset: re infecta Romam reuertit, ubi unâ cum Cyprijs comitibus honesti ordinis eiusdem Sixti liberalitate ac misericordia usq; ad extremum uitæ tempus uixit. Cyprium & Rhodum Sultanus suæ ditionis ac regni Hierosolymitani esse dicitur. Turcarum uero rex Othomanus de Rhodo quod proximus sit eius litatori tantum contendit. Ciuitates Cypri plurimę nominantur quæ iam interiēre. Hæc solum in codices filci relate. Nicostiensis metropolitana, Paphensis, Famaugustana, Anteradenis, Limothonie. Ex his Paphum condidit Agapenor, qui dux classis Arcadum in bellum Troianum, in reditu in Cyprium appulit, author Pausanias.

R. VOLATERRANI COMMENTARIORVM
VRBANORVM LIBER X.

ASIA

Taurus mons
quot nomina
commutet.

ASIA deinceps perscribenda par reliquis duabus, Tanai & Nilo ac Bosphoro Thracio discreta: dictaq; nonnullis ab Oceani filia: Herodoto autem à Promethei matre: Lydis uero ab Astæo Atyis filio, unde & gens quædam Sardis Asia dicitur, ut tradit Eustathius. Hanc uniuersam Taurus diuidit, diuersis uis flexuosus ac numerosis nominibus ad cognata Ripheorum iuga ex oriente perueniens. Imaus prima parte sui: deinde Egidis, Paropanisus, Circius, Campodes, Pharpharides, Cora